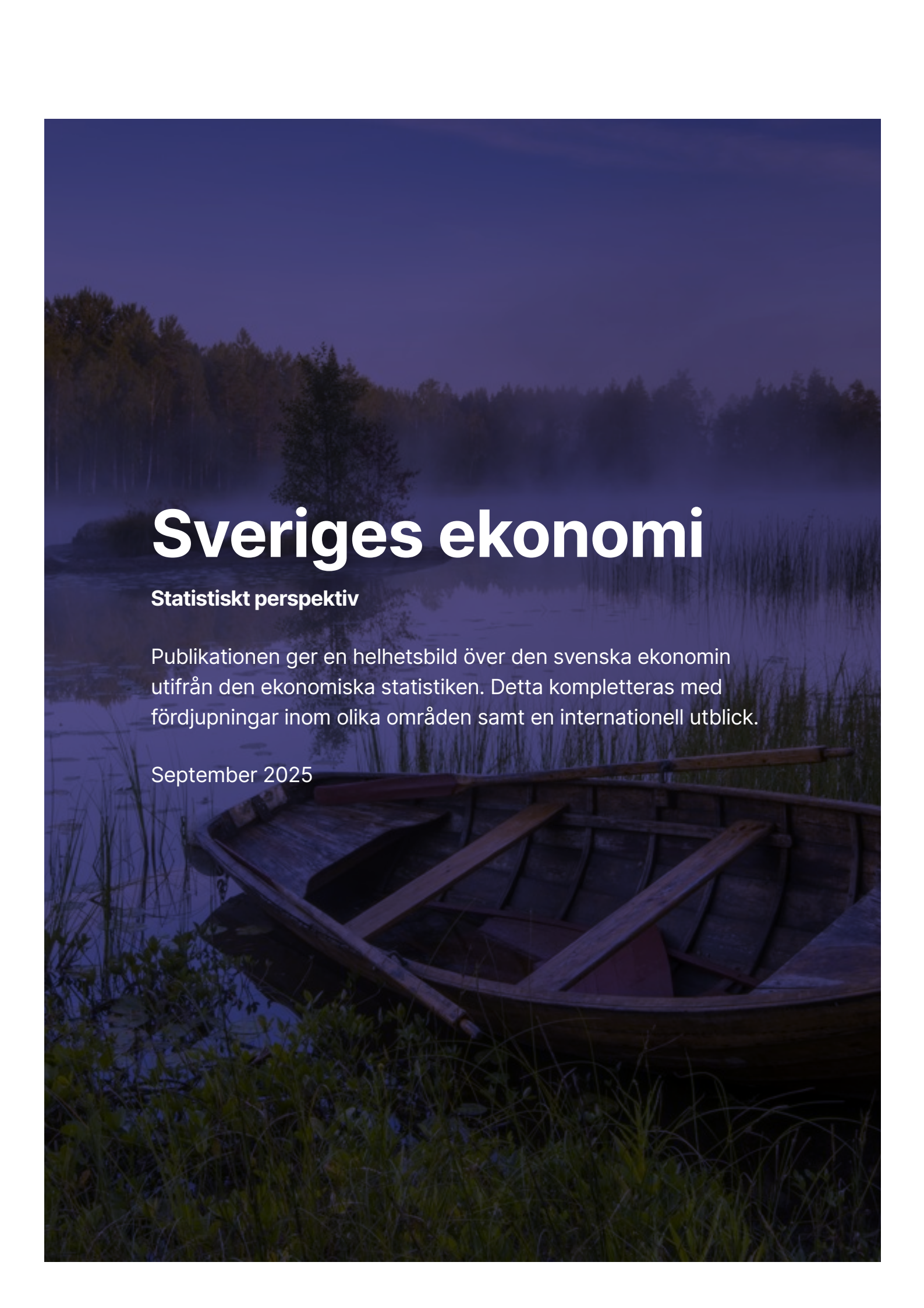

A misty lake at dawn with a wooden boat in the foreground and a forest in the background. The scene is calm and atmospheric, with the boat's reflection visible in the still water.

Sveriges ekonomi

Statistiskt perspektiv

Publikationen ger en helhetsbild över den svenska ekonomin utifrån den ekonomiska statistiken. Detta kompletteras med fördjupningar inom olika områden samt en internationell utblick.

September 2025

Publicerad: 2025-09-15

Innehållsförteckning

Kvartalsöversikt

Andra kvartalet 2025

Läget i ekonomin

Starkare inhemsk ekonomi

Fördjupning om hushållens sparande

Förändrat sparbeteende hos hushållen

Internationell utblick

Jämförelse mellan Sverige och andra länder – aktuell period

Jämförelse mellan Sverige och EU – över tid

Om Sveriges ekonomi – statistiskt perspektiv

Kvartalsöversikt

Andra kvartalet 2025

Indikatorer	Jämfört med föregående kvartal (procent) ¹⁾	Jämfört med motsvarande kvartal föreg år (procent) ²⁾	Jämfört med föregående kvartal	Jämfört med motsvarande kvartal föreg år
BNP	0,5	1,4	↗	↗
Användning ³⁾				
Hushållskonsumtion	0,4	1,5	↗	↗
Offentlig konsumtion	0,2	0,0	→	→
Fasta bruttoinvesteringar	1,7	1,0	↗	↗
Lagerinvesteringar ⁴⁾	1,1	1,2	↗	↗
Export	0,7	3,8	↗	↗
Import	3,1	6,4	↗	↗
Produktion				
Förädlingsvärde näringslivet	0,6	1,9	↗	↗
- varav industri	0,8	0,6	↗	↗
- varav byggverksamhet	-0,7	-4,5	↘	↘

Indikatorer	Jämfört med föregående kvartal (procent) ¹⁾	Jämfört med motsvarande kvartal föreg år (procent) ²⁾	Jämfört med föregående kvartal	Jämfört med motsvarande kvartal föreg år
- varav tjänsteproducenter	0,9	3,5		
Förädlingsvärde offentliga myndigheter	-0,4	-0,8		

- 1) Volymförändring, kalenderkorrigerat och säsongrensat
- 2) Volymförändring, kalenderkorrigerat (ej för användningssidan)
- 3) För användningssidan avser jämförelsen med motsvarande kvartal föregående år volymförändring i faktiska tal, ej kalenderkorrigerat
- 4) Lagerinvesteringar uttryckt som bidrag till BNP i procentenheter
- ... Uppgiften är ej tillgänglig

Symbolerna betyder

- Ökning (förändringstal högre än 0,2 procent)
- Oförändrat (förändringstal -0,2–0,2 procent)
- Minskning (förändringstal lägre än -0,2 procent)

Läget i ekonomin

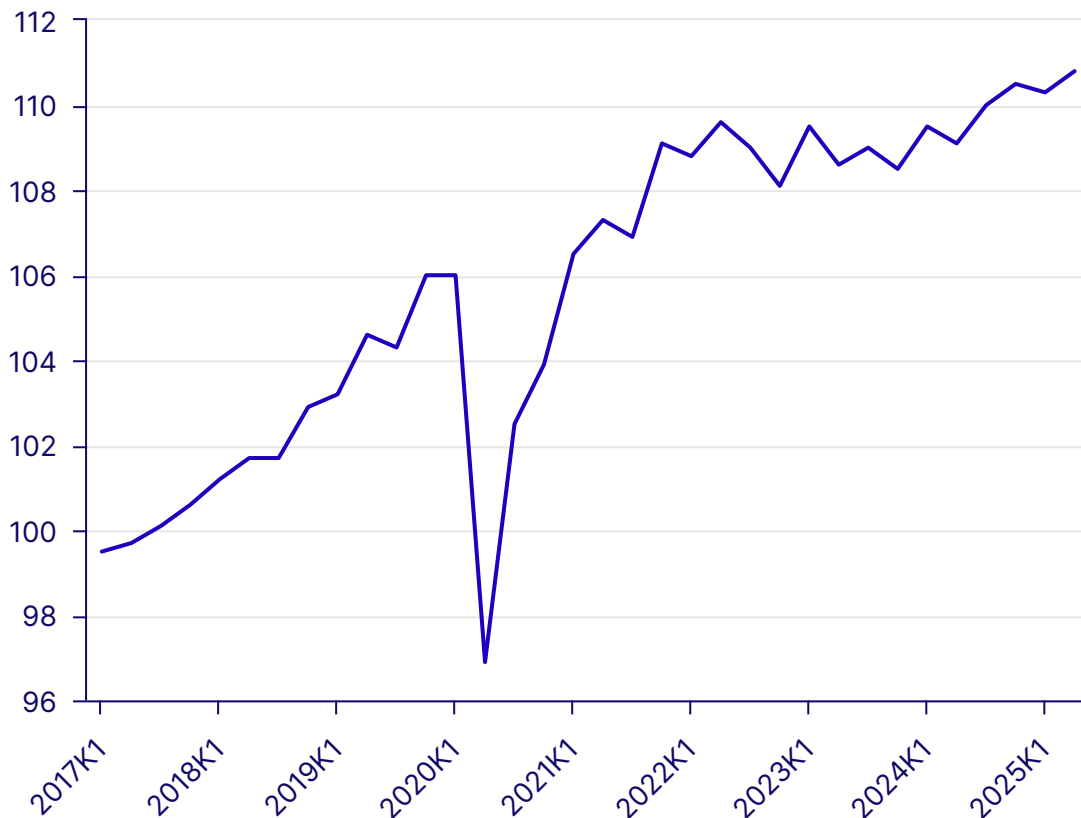
Starkare inhemsk ekonomi

Aktiviteten i den svenska ekonomin steg under årets andra kvartal. Det var fortsatt tjänstebranscherna som drev utvecklingen. På den positiva sidan märktes ökad hushållskonsumtion och investeringar medan en negativ nettoexport höll tillbaka BNP-tillväxten.

Andra kvartalet i år steg Sveriges BNP med 0,5 procent jämfört med första kvartalet. Av de fyra senaste kvartalen har tre visat uppgång. Även om det inte handlar om någon jättestark tillväxt i den svenska ekonomin betyder det ändå att trenden så smått pekar uppåt efter en lång period där ekonomin gått närmast sidledes. Jämfört med andra kvartalet i fjol var BNP-tillväxten 1,4 procent.

Svag tillväxt i ekonomin

Sveriges BNP. Index 2017=100, säsongrensade kvartalsvärden

Diagramförklaring

— BNP

Beskrivning av diagrammet

Diagrammet är ett linjediagram som visar den kvartalsvisa BNP-utvecklingen från första kvartalet 2017 till andra kvartalet 2025 med index 2017=100. Andra kvartalet 2020 sjönk BNP kraftigt på grund av pandemin men därefter skedde en snabb återhämtning. Från slutet av 2021 har utvecklingen varit svag, med i princip nolltillväxt. De senaste fyra kvartalen syns dock åter tillväxt i ekonomin.

Källa

Nationalräkenskaper (SCB)

Starkare inhemsk ekonomi lyfte BNP

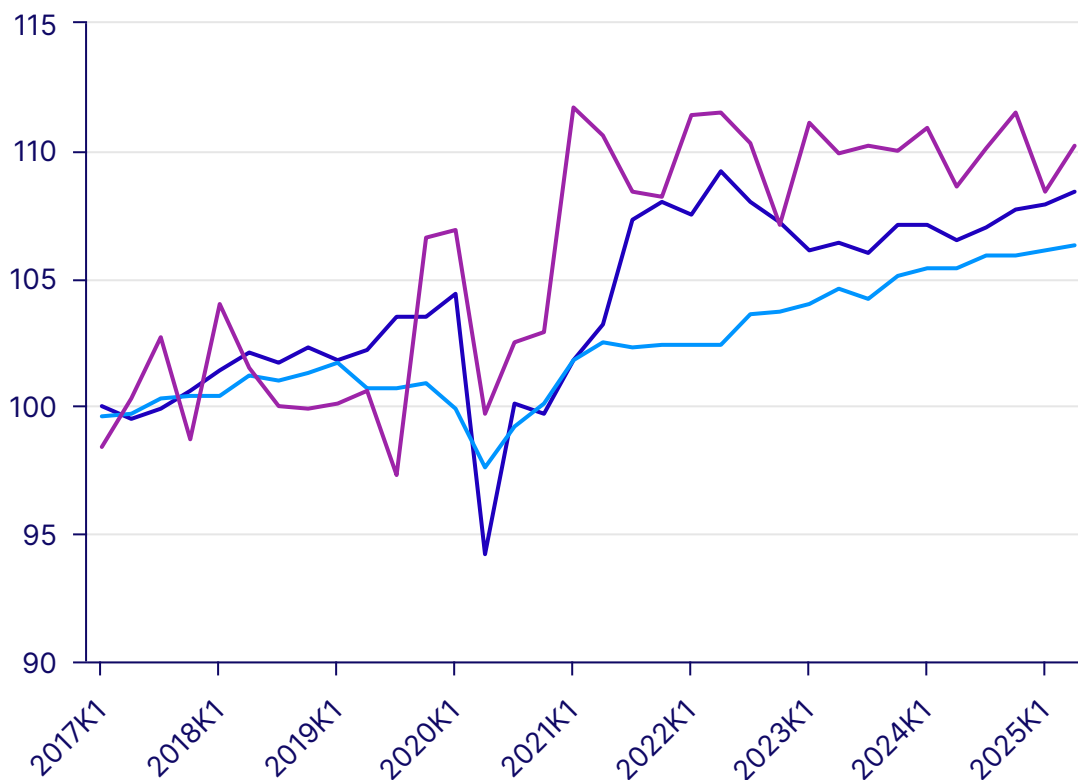
Det var framförallt en starkare inhemsk ekonomi som lyfte BNP-tillväxten. Såväl hushållens som den offentliga konsumtionen steg, liksom de fasta bruttoinvesteringarna.

Hushållskonsumtionen, som är en viktig motor i ekonomin, har varit svag de senaste åren till följd av hög inflation. Andra kvartalet steg konsumtionen med 0,4 procent, vilket var

fjärde kvartalet i rad med en liten ökning. Det betydde att nästan hela konsumtionsnedgången från 2022 hade återhämtats.

Hushållskonsumtionen fortsatt svagt uppåt

Konsumtion och investeringar. Index 2017=100, säsongrensade kvartalsvärden

Diagramförklaring

- Hushållskonsumtion
- Offentlig konsumtion
- Fasta bruttoinvesteringar

Beskrivning av diagrammet

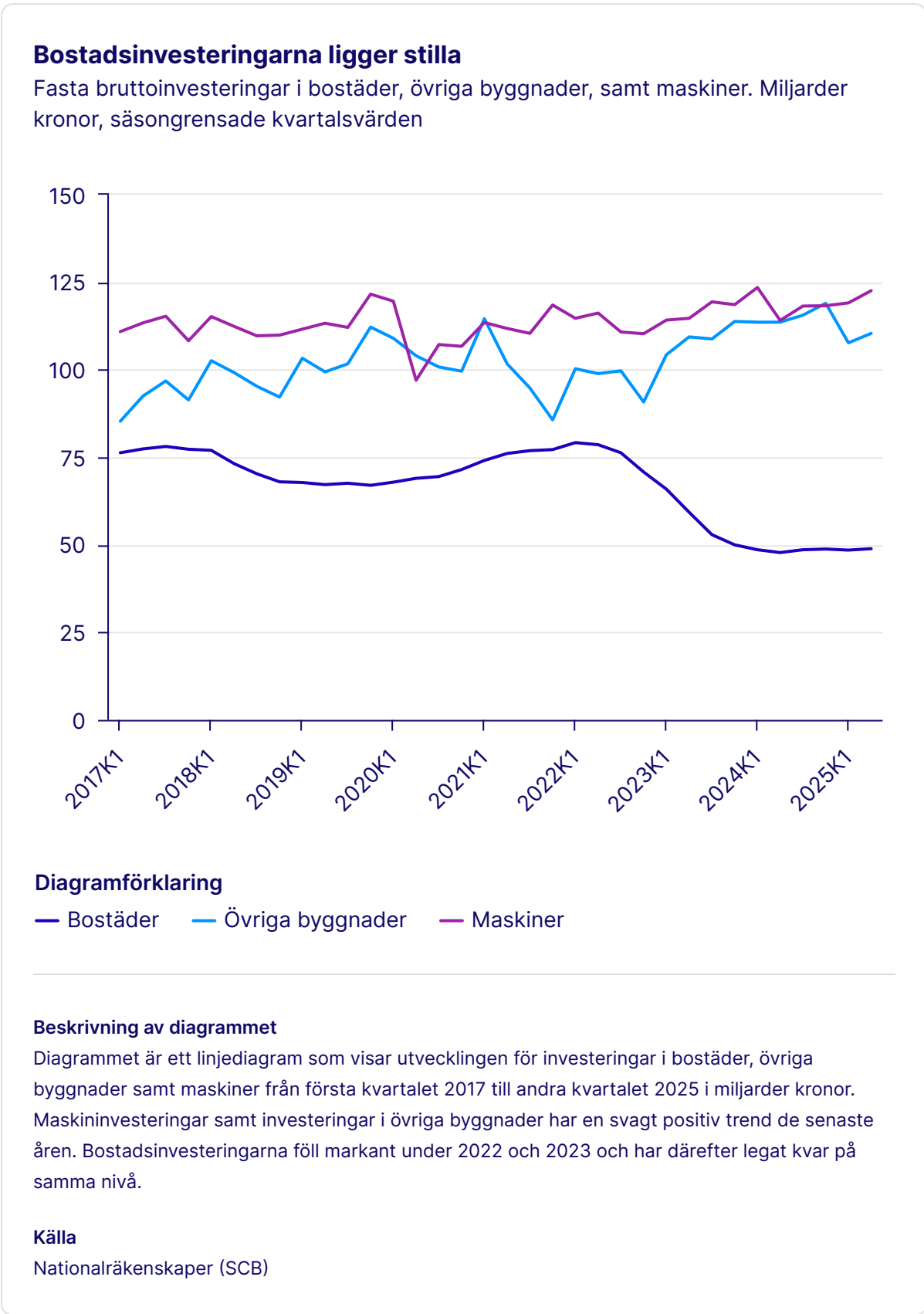
Diagrammet är ett linjediagram som visar utvecklingen för hushållskonsumtionen, offentlig konsumtion samt fasta bruttoinvesteringar från första kvartalet 2017 till andra kvartalet 2025 med index 2017=100. Samtliga serier visar uppgång efter 2020. Investeringarna har legat på ungefär samma nivå sedan första kvartalet 2021. Hushållskonsumtionen, som minskade i slutet av 2022, har därefter ökat svagt. Andra kvartalet 2025 var nedgången i stort sett återhämtad. Den offentliga konsumtionen har ökat svagt sedan 2020.

Källa

Nationalräkenskaper (SCB)

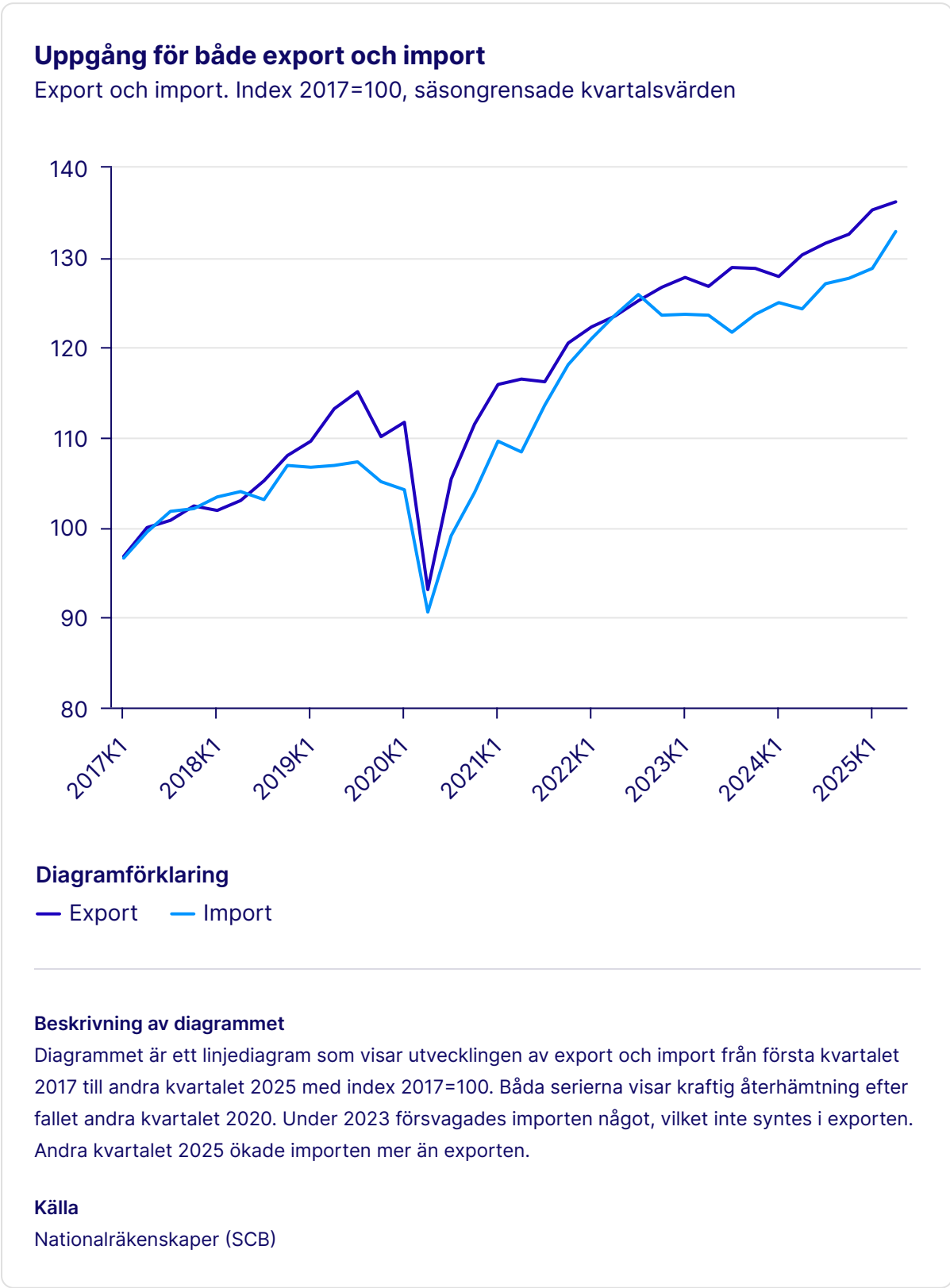
De fasta bruttoinvesteringarna återhämtade sig andra kvartalet efter en minskning kvartalet innan, men trenden har varit sidledes sedan början av 2021. Både maskininvesteringarna och byggnadsinvesteringarna, exklusive bostäder, steg.

Bostadsinvesteringarna var dock kvar på samma nivå som föregående kvartal och har legat i stort sett stilla i ett och ett halvt år. Det betyder att bostadsinvesteringarna fortsatt ligger en bra bit under den senaste toppnivån som inträffade första kvartalet 2022.

Importen ökade mer än exporten

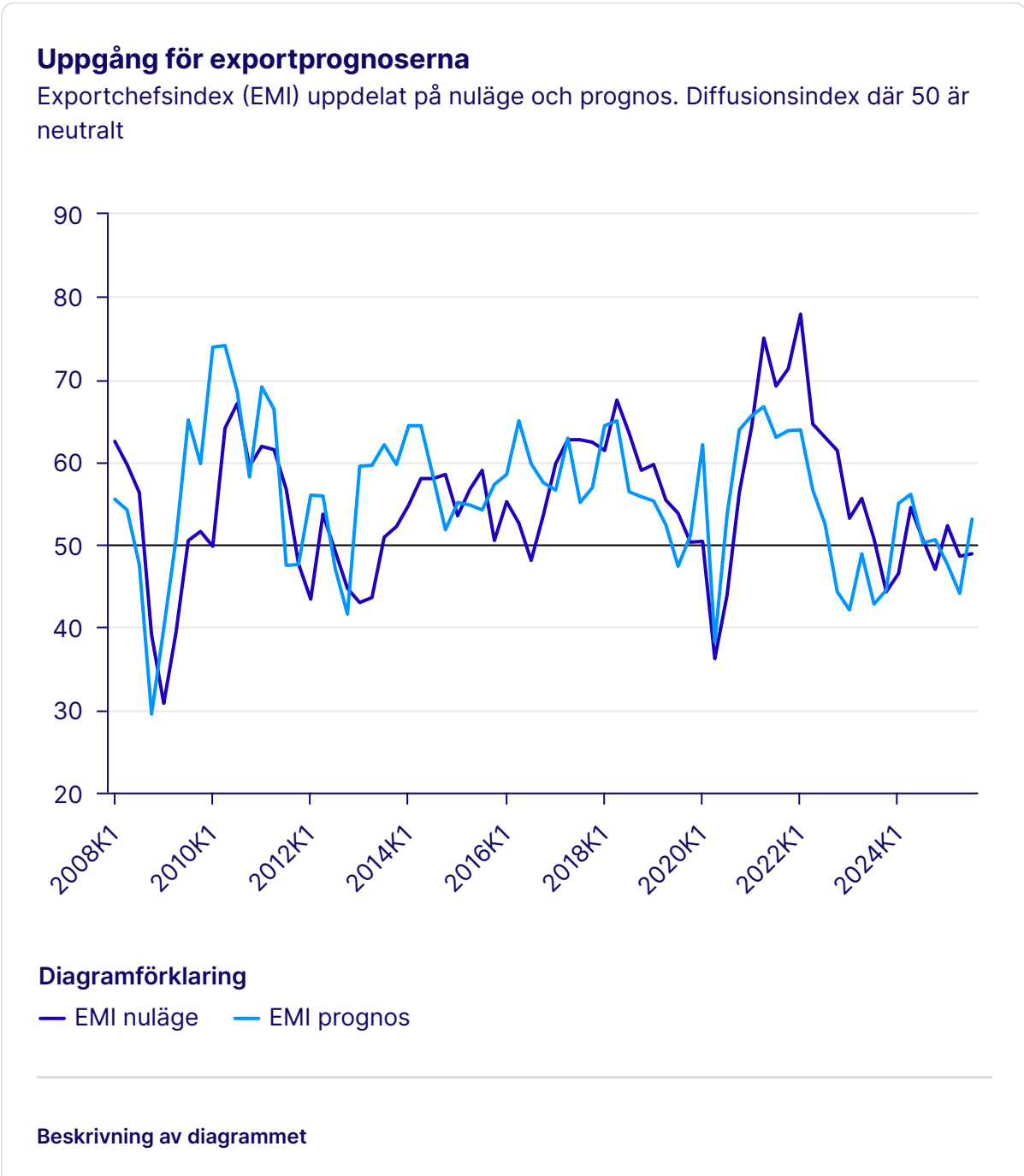
Importen ökade kraftigt andra kvartalet och även om exporten också steg så var exportnettot negativt. Sedan början av 2022 har dock exporten gått starkare än importen. En svag krona under perioden 2022–2024 har bidragit till att gynna exporten men har hållit nere importvolymerna. Under 2025 har kronan däremot stärkts, i synnerhet mot den amerikanska dollarn, vilket kan ha bidragit till den skarpa uppgången för importvolymen.

Exportcheferna mer positiva om framtiden

Osäkerheten är fortsatt stor kring hur de amerikanska tullarna kommer att påverka den svenska utrikeshandeln framöver. Jämfört med i våras när president Trump presenterade en lista med skyhöga tullar så har EU och USA förhandlat fram ett handelsavtal med generella tullsatser på 15 procent på EU:s export till USA. Det är betydligt lägre än det som låg på bordet i våras men innebär ändå en rejäl kostnadsökning för svenska exportbolag som säljer till den amerikanska marknaden.

Att det var särskilt skakigt i våras syntes i exportchefsindex som SCB gör på uppdrag av Business Sweden. Mätningen för andra kvartalet, som genomfördes i april, tyngdes av svaga prognoser. Speciellt indexet över förväntad exportefterfrågan från Nordamerika störtade. Den senaste undersökningen avseende tredje kvartalet, som gjordes i augusti, visade däremot på en klar förbättring av företagens prognoser om kommande tre månader. Nulägesbedömningen låg dock kvar under 50-strecket som indikerar den neutrala nivån.

Diagrammet är ett linjediagram som visar Exportchefsindex uppdelat på nuläge och prognos från första kvartalet 2008 till tredje kvartalet 2025. Serierna följs ofta, men inte alltid, åt. Prognosen ligger oftast något kvartal före nulägesbedömningen. Tredje kvartalet steg prognoserna över 50-strecket medan nuläget var i princip oförändrat från föregående kvartal.

Källa

Exportchefsindex (SCB och Business Sweden)

Stort positivt lagerbidrag

Även om konsumtion och fasta investeringar bidrog positivt andra kvartalet var det framförallt en stor lageruppbyggnad som bidrog till att BNP-tillväxten var positiv i kvartalstakt. Lagerinvesteringar bidrog med hela 1,1 procentenheter till BNP-tillväxten och det var främst ökade lager inom handeln som låg bakom.

Stark import dämpade BNP-tillväxten

Bidrag till den kvartalsvisa BNP-utvecklingen, säsongrensat, procentenheter

Diagramförklaring

- Hushållskonsumtion
- Offentlig konsumtion
- Fasta bruttoinvesteringar
- Lagerinvesteringar
- Export
- Import

Beskrivning av diagrammet

Diagrammet visar ett staplat stapeldiagram med bidrag i procentenheter till BNP uppdelat på försörjningsbalansens komponenter från tredje kvartalet 2024 till andra kvartalet 2025. Konsumtionen visar en positiv, men relativt liten, effekt på BNP. Importen visar betydande negativa bidrag till BNP samtliga kvartal. Lager visar stora positiva bidrag tredje kvartalet 2024 och andra kvartalet 2025, medan lagerbidraget var negativt övriga kvartal. Exporten bidrog mer till BNP-tillväxten första kvartalet än andra kvartalet i år.

Källa

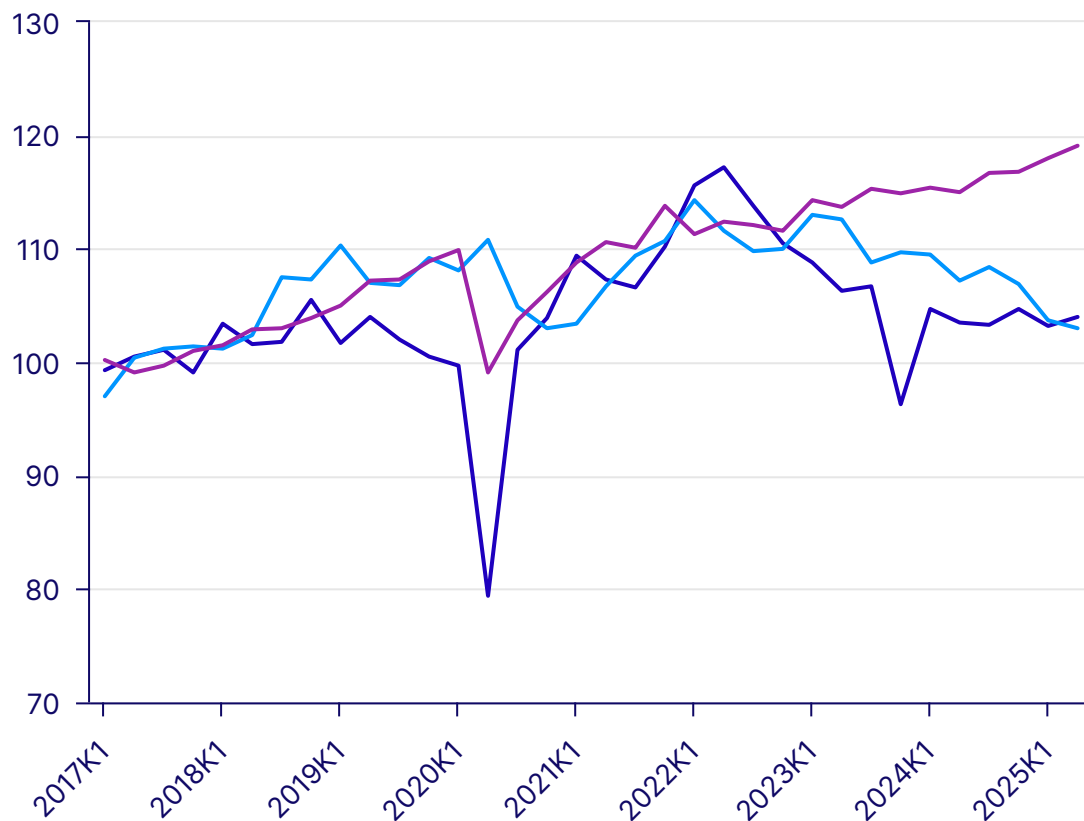
Nationalräkenskaper (SCB)

Tjänster går starkt men tyngre för industri och bygg

Det fortsätter att vara tjänstebranscherna som driver den svenska ekonomin uppåt. Sedan 2023 har tjänstebranschen gått betydligt starkare än industrin och byggbranschen. Industribranschen ökade svagt andra kvartalet men har legat på ungefär samma nivå det senaste året. Byggbranschen har varit på nedgång i två år och fortsatte att minska även andra kvartalet 2025.

Tjänstebranscherna driver ekonomin

Fördädlingsvärde inom industrin, byggbranschen och tjänstebranscherna. Index 2017=100, säsongrensade kvartalsvärden

Diagramförklaring

— Industri — Bygg — Tjänster

Beskrivning av diagrammet

Diagrammet är ett linjediagram som visar utvecklingen av förädlingsvärdet inom industrin, byggbranschen och tjänstebranscherna från första kvartalet 2017 till andra kvartalet 2025 med index 2017=100. Samtliga aggregat visar tillväxt sedan 2017, men där tjänstebranscherna visar tillväxt efter 2022 faller bygg och industrisektorn tillbaka.

Källa

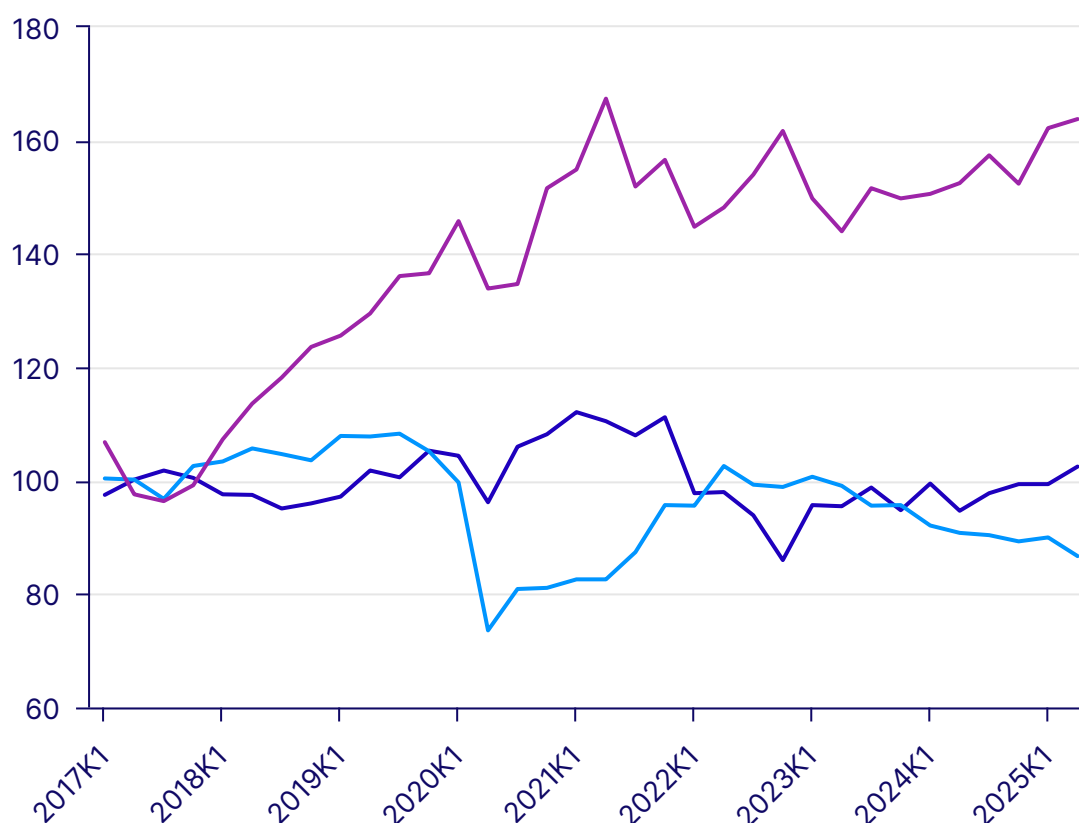
Nationalräkenskaper (SCB)

Tjänstebranscherna står för lite mer än hälften av förädlingsvärdet i hela ekonomin. Så en stark tillväxt där ger en stor inverkan på den totala BNP-tillväxten. Som en jämförelse står industrin och byggbranschen tillsammans för mindre än en fjärdedel av förädlingsvärdet. Det finns dock betydande skillnader mellan olika tjänstebranscher. Bland de tjänstebranscher som gick starkast andra kvartalet 2025 fanns handeln och branschen för informationstjänster. Trots uppgång senaste kvartalet så har handeln ännu inte återhämtat den nedgång som inleddes 2022 och som i mångt och mycket berodde på kraftiga

prisökningar. Informationsbranschen fortsätter att ha en positiv trend men hade sin starkaste tillväxt åren innan pandemin och en bit in i pandemin. Transportbranschen fortsatte däremot att backa andra kvartalet.

Stor skillnad mellan olika tjänstebranscher

Förädlingsvärde inom handel, transport samt informationstjänster. Index 2017=100, säsongrensade kvartalsvärden

Diagramförklaring

— Handel — Transport — Information

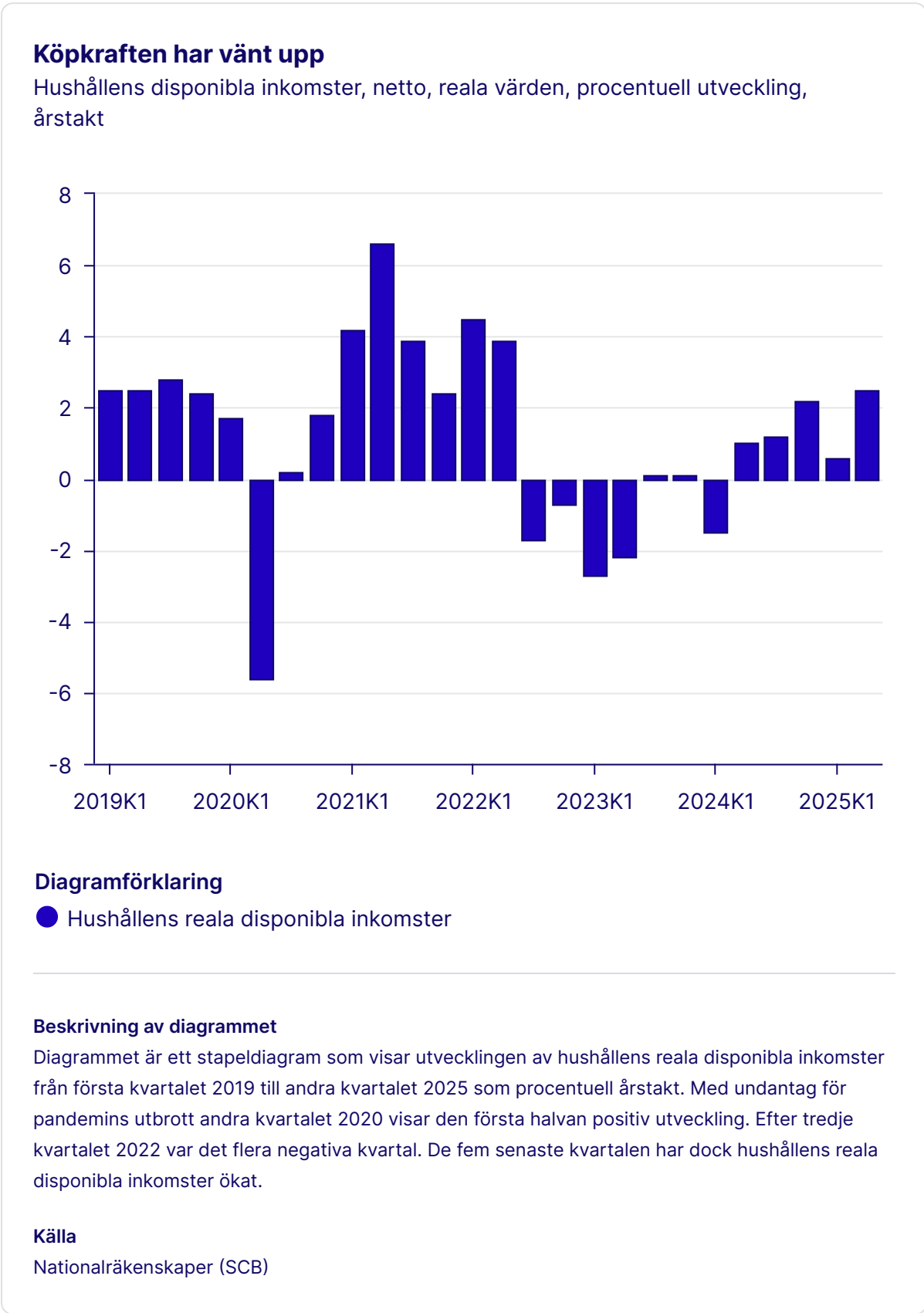
Beskrivning av diagrammet

Diagrammet är ett linjediagram som visar utvecklingen för branscherna handel, transport och informations- och kommunikationstjänster från första kvartalet 2017 till andra kvartalet 2025 med index 2017=100. Från 2017 till 2021 syns en kraftig tillväxt av förädlingsvärdet för informationsbranschen. Därefter har branschen legat på ungefär samma nivå. Andra kvartalet 2025 låg handel på samma nivå som 2017 medan transport låg något lägre.

Källa

Nationalräkenskaper (SCB)

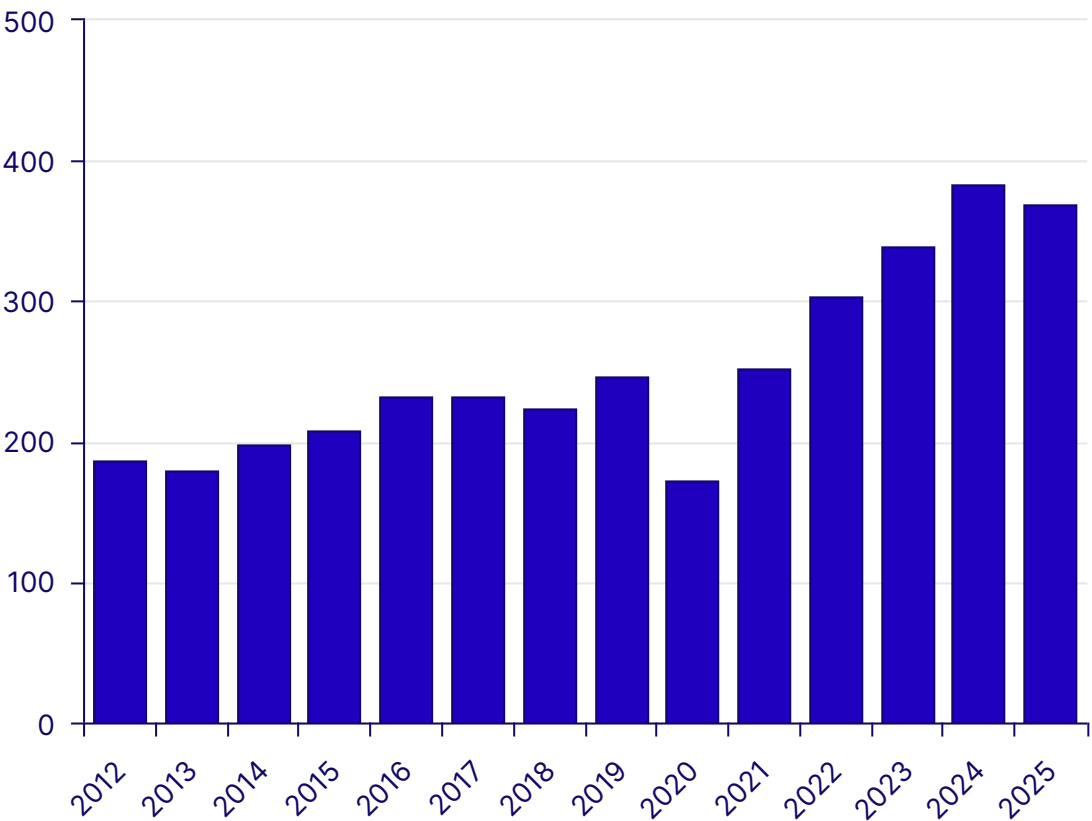
De svenska hushållen har haft flera tuffa år i närtid med pandemi och hög inflation. Den höga inflationen åt upp inkomstökningarna och de reala disponibla inkomsterna visade negativ utveckling under flera kvartal. Sedan andra kvartalet 2024 har dock köpkraften förbättrats och visar åter tillväxt. Andra kvartalet 2025 noterades den högsta årstillväxten på tre år.

Några som fått det bättre ekonomiskt på senare år är kapitalägarna, som fått ökad avkastning. Före pandemin var avkastningen mindre än 250 miljarder kronor sammantaget för första och andra kvartalet. De två senaste åren var avkastningen över 350 miljarder kronor motsvarande kvartal. Kapitalinkomster kommer bland annat från aktieutdelningar och av ränta ifrån insättningar på bankkonton.

Högre kapitalinkomster de senaste åren

Hushållens kapitalinkomster, summan av första och andra kvartalet respektive år, miljarder kronor

Diagramförklaring

● Hushållens kapitalinkomster

Beskrivning av diagrammet

Diagrammet är ett stapeldiagram från 2012 till 2025 där summan av första och andra kvartalets kapitalinkomster visas i miljarder kronor. Före år 2021 låg inkomsterna på runt 200 miljarder och år 2024 och 2025 låg de på närmare 400 miljarder kronor.

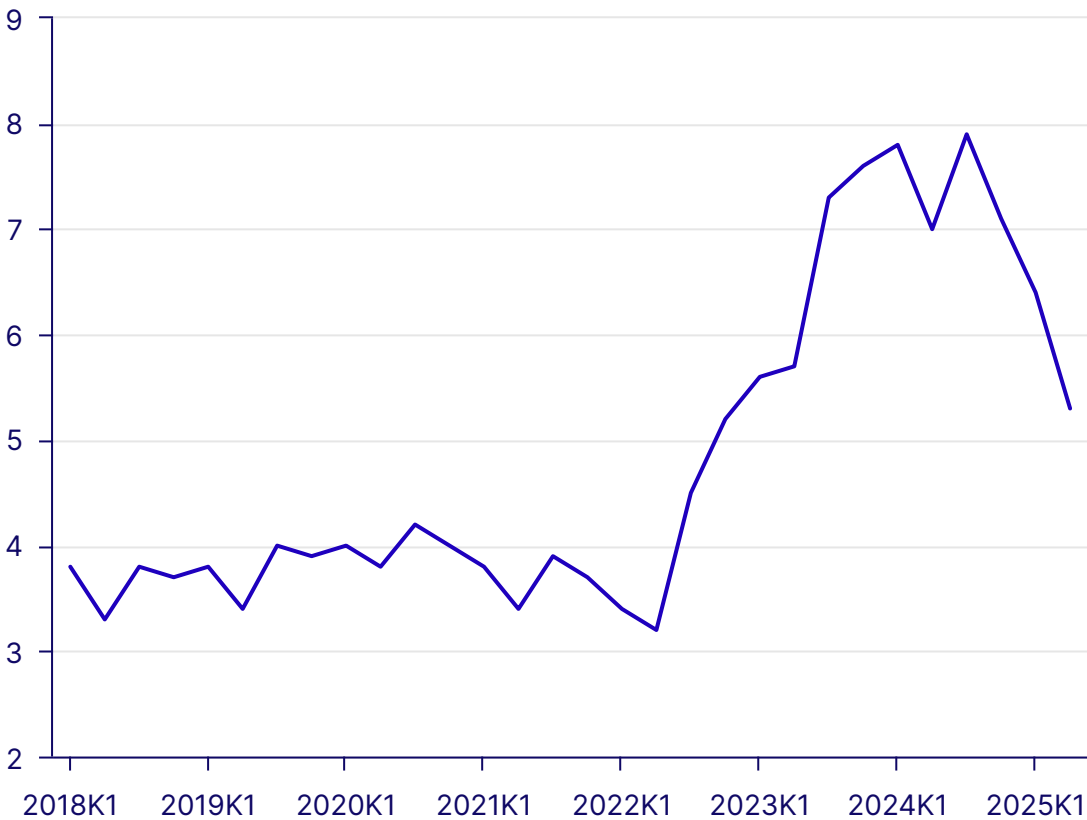
Källa

Nationalräkenskaper (SCB)

Hushållens utrymme för konsumtion och sparande påverkas inte bara av dess inkomster utan även av dess utgifter. En stor del av utgifterna går till att betala ränta på lån. Under perioden då Riksbankens styrränta låg på 0 procent så låg hushållens räntekvot, ränteutgifterna i procent av de disponibla inkomsterna, på runt 4 procent. Efter höjningen av räntorna under 2022 fördubblades hushållens räntekvot på kort tid. Sedan dess har räntorna snabbt fallit tillbaka och under andra kvartalet 2025 var räntekvoten nere på 5,3 procent.

Hushållens räntekvot är på väg ner

Hushållens räntekvot, ränteutgifter (brutto) i procent av disponibel inkomst (netto)

Diagramförklaring

— Hushållens räntekvot

Beskrivning av diagrammet

Diagrammet är ett linjediagram som visar ränteutgifterna som andel i procent av de disponibla inkomsterna från första kvartalet 2018 till andra kvartalet 2025. De första åren var kvoten runt 4 procent. Under 2022 steg räntekvoten och nådde toppen på närmare 8 procent under 2023 och 2024. 2025 har räntekvoten åter sjunkit.

Källa

Nationalräkenskaper (SCB)

Svagt positiva tongångar i juli

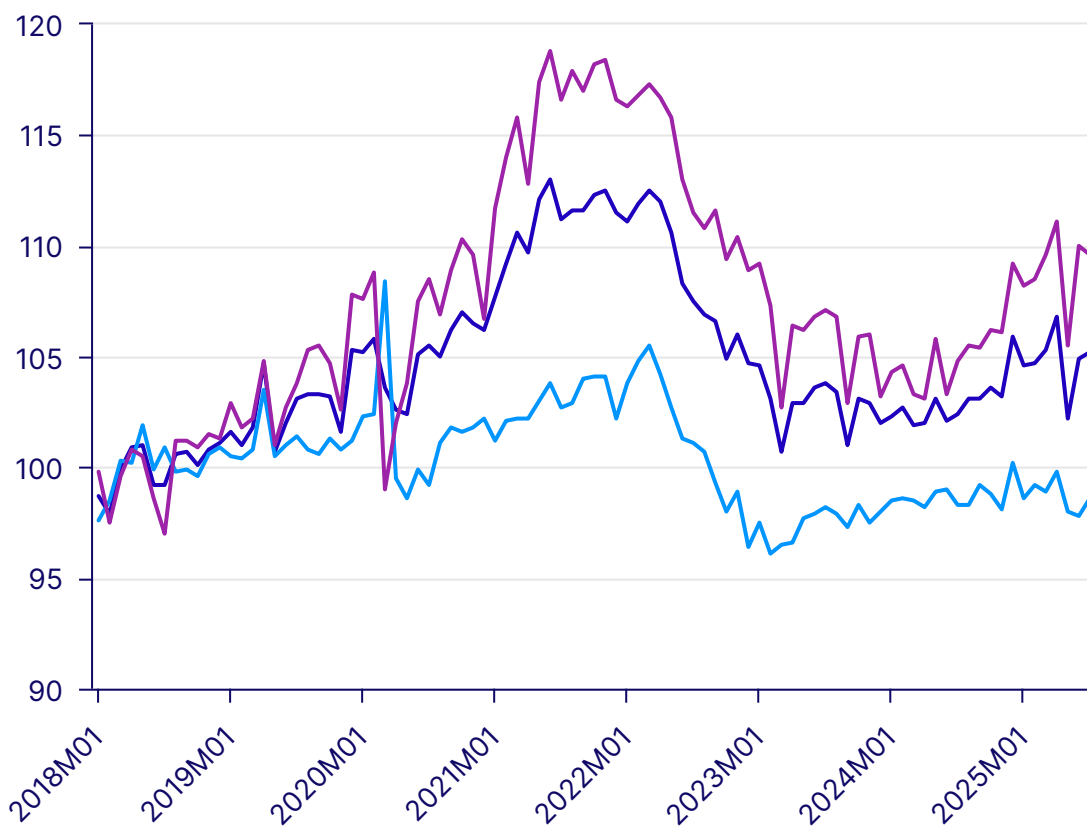
Den senaste månadsstatistiken avseende juli förändrade inte bilden från nationalräkenskapernas kvartalsutfall, som visade tecken på en viss återhämtning i den svenska ekonomin. Under de senaste tolv månaderna är trenden uppåtgående efter några år med stiltje. BNP-indikatorn steg i juni och låg kvar på ungefär samma nivå i juli.

Även hushållskonsumtionen visar återhämtning. Efter att ha gått sidledes i två år har hushållskonsumtionen stigit svagt uppåt de senaste tolv månaderna. I maj sjönk konsumtionen något, men ökade åter i juni och juli.

Även sällanköpshandeln, som haft en stark återhämtning under det senaste året, föll i maj. Försäljningen studsade tillbaka i juni och låg kvar på samma nivå i juli vilket var i linje med våren. Dagligvaruhandeln har åter visat tillväxt efter fallet under inflationsåret 2022, men maj och juni i år var ovanligt svaga. I juli syntes en viss återhämtning för försäljningen inom dagligvaruhandeln.

Detaljhandeln har ännu inte återhämtat sig

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Index 2018=100, säsongrensade månadsvärden

Diagramförklaring

— Detaljhandeln — Dagligvaror — Sällanköpsvaror

Beskrivning av diagrammet

Diagrammet är ett linjediagram som visar månadsdata över detaljhandelns försäljning från januari 2018 till juli 2025 med index 2018=100. Diagrammet visar en kraftig uppgång för sällanköpsvarorna från 2018 till 2021 och därefter ett fall till början av 2023. Dagligvaruhandeln föll också under 2022. Sedan början av 2023 har både sällanköpsvaruhandeln och dagligvaruhandeln ökat men är ännu inte tillbaka på toppnoteringarna.

Källa

Omsättning inom tjänstesektorn (SCB)

Produktionen i näringslivet föll dock sammantaget i juli efter några starka månader. Både byggproduktionen och industrin minskade samtidigt som produktionen i tjänstebranscherna låg kvar på samma nivå som i juni. Flera branscher inom svensk basindustri så som trä, maskin, stål- och metallverk föll under månaden liksom fordonsindustrin.

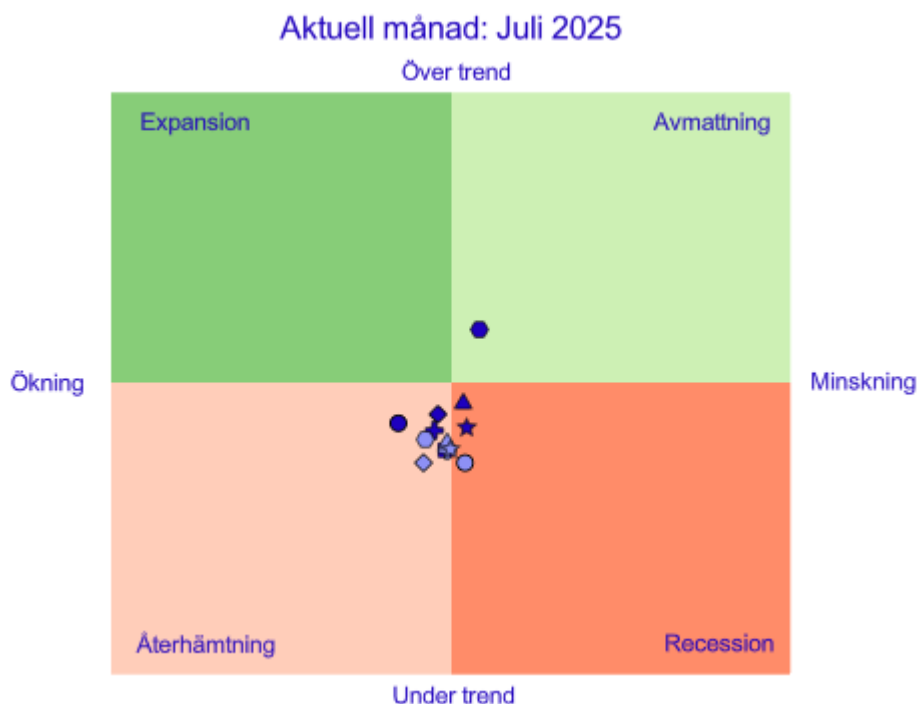
Avvaktande konjunktur

SCB:s konjunkturklocka visade att konjunkturläget var fortsatt svagt i juli 2025. Samtliga indikatorer utom en befann sig under sin långsiktiga trend. De flesta indikatorer låg dock inte så långt ifrån trenden vilket betyder att det råder en mild lågkonjunktur.

Många indikatorer låg samtidigt nära gränsen mellan recessions- och återhämtningsfasen i klockan. Det var små förändringar jämfört med föregående månader och betyder att konjunkturläget är förhållandevis stabilt. Tyngdpunkten var dock i återhämtningsfasen, vilket bekräftar att det finns svagt positiva signaler kring utvecklingen av den svenska ekonomin. Tolkningen bör göras med viss försiktighet då indikatorerna svängt lite fram och tillbaka mellan recession och återhämtning tidigare under året.

Samtliga indikatorer utom en under långsiktig trend i juli

SCB:s konjunkturklocka juli 2025

■ A1 – BNP-indikator månad	■ A2 – BNP kvartal
● B1 – Näringslivets produktion	● B2 – Industrins ordergång
⊕ C1 – Hushållens konsumtion	⊕ C2 – Detaljhandel sällanköpsvaror
● D1 – Nyregistrerade personbilar	● D2 – Nyregistrerade lastbilar
▲ E1 – Varuexport	▲ E2 – Varuimport
★ F1 – Sysselsättning	★ F2 – Arbetade timmar
◆ G1 – Näringslivets efterfrågan	◆ G2 – Hushållens konfidensindikator

Beskrivning av diagrammet

Bilden visar de 13 månadsindikatorernas placering i konjunkturklockan i juli 2025. Endast nyregistrerade personbilar låg över sin långsiktiga trend, i avmattningsfasen. Av övriga indikatorer låg de flesta i återhämtningsfasen.

Källa

Konjunkturklocka (SCB)

Konjunkturlockan

SCB:s konjunkturlocka består av 14 ekonomiska indikatorer, varav 13 uppdateras månadsvis och en uppdateras kvartalsvis.

Konjunkturläget beräknas genom att skatta den kortsiktiga trendens avvikelse från den långsiktiga trenden.

Här kan du läsa mer om [SCB:s konjunkturlocka](#)

I [visualiseringsverktyget](#) kan man följa hur de olika indikatorerna rör sig över tid. Under en konjunkturcykel rör de sig ett varv i konjunkturlockan och passerar då fyra konjunkturfaser.

Kontaktpersoner

Johannes Holmberg

Tel: 010-479 45 11

E-post: johannes.holmberg@scb.se

Caroline Ahlstrand

Tel: 010-479 43 33

E-post: caroline.ahlstrand@scb.se

Fördjupning om hushållens sparande

Förändrat sparbeteende hos hushållen

Under de ekonomiskt utmanande tiderna sedan pandemiutbrottet har hushållen gått från ökad skuldsättning till ökat sparande. Utöver att lånefesten tagit slut så har även typ av sparande förändrats de senaste fem åren, från stora insättningar på bankkonto till sparande i fonder.

Det har så här långt varit ett turbulent 2020-tal för hushållen som har fått anpassa sig efter nya ekonomiska förutsättningar. Det började med pandemin och restriktioner följt av Rysslands krig mot Ukraina och kraftigt höjda energipriser som spred sig till en mer generell prisuppgång. Både år 2020 och 2023 sjönk hushållens reala disponibla inkomster

på grund av att priserna steg mer än vad de disponibla inkomsterna gjorde. Senast det hände var på 1990-talet.

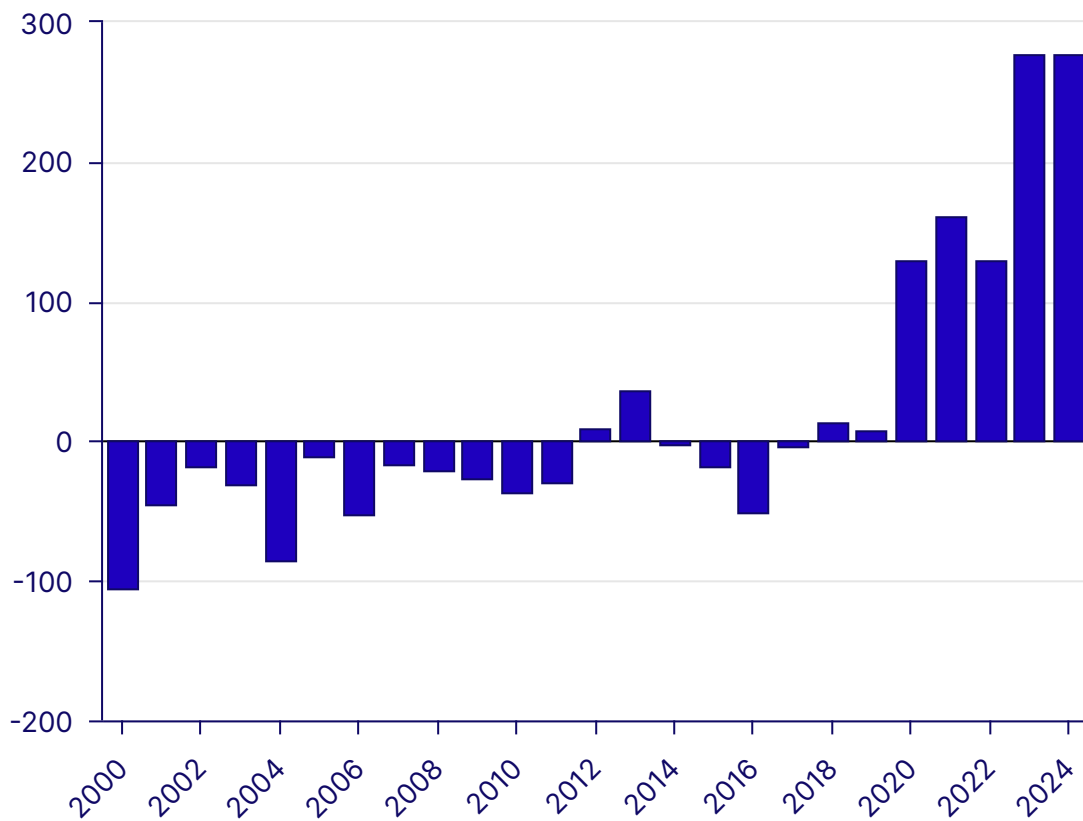
Hushållens likvida sparande

Hushållens likvida sparande beräknas som skillnaden mellan transaktioner i finansiella tillgångar och skulder exklusive skatteperiodiseringar, tjänstepensioner och övriga försäkringstekniska avsättningar.

Under de två decennierna före pandemin, år 2000 till 2019, hade hushållen sammantaget ett negativt likvidsparande. Det innebar att hushållen lånade mer än de sparade. Lånen ökade med 481 miljarder mer än sparandet i tillgångar. Perioden därefter, mellan år 2020 och 2024, skedde en dramatisk förändring. Istället för att leva över sina tillgångar så drog hushållen i handbromsen. De senaste fem åren har det finansiella likvida sparandet inte bara varit positivt utan ökat kraftigt. Sammantaget ökade det med 974 miljarder kronor, där sparandet i likvida tillgångar ökade med 1 867 miljarder kronor och lånen med 893 miljarder kronor under perioden.

Historiskt högt sparande de senaste fem åren

Hushållens likvida sparande per år. Skillnaden mellan transaktioner i likvida tillgångar och lån. Miljarder kronor

Diagramförklaring

- Hushållens likvida sparande

Beskrivning av diagrammet

Stapeldiagram som visar hushållens likvida sparande från år 2000 till 2024. Diagrammet visar transaktioner under året. Sparandet beskriver skillnaden mellan transaktioner i likvida tillgångar och lån uttryckt i miljarder kronor. Diagrammet visar ett negativt sparande de flesta år mellan 2000 och 2019. Från år 2020 syns istället ett högt positivt sparande för samtliga år.

Källa

Finansräkenskaper (SCB)

Lånefesten har tagit slut

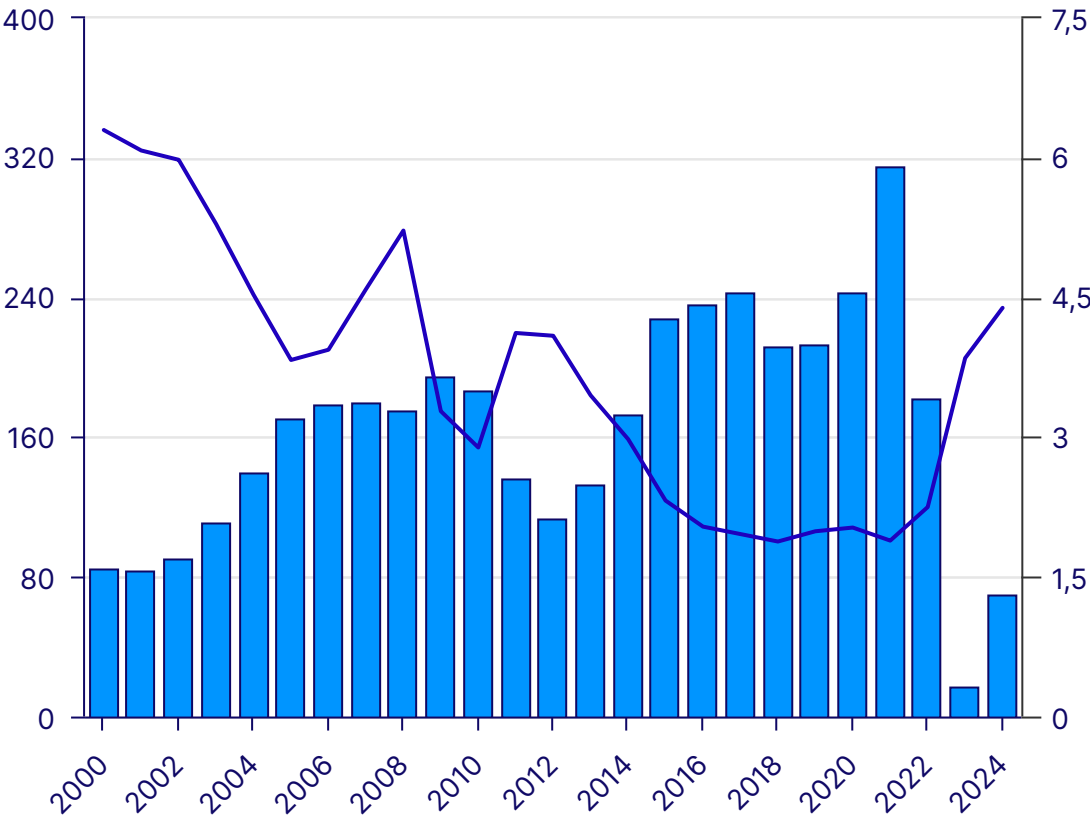
I maj 2022 började Riksbanken att höja styrräntan och låntagare med korta räntebindningstider fick se sina räntekostnader mer än fördubblas från 2021 till 2024. I takt med att räntorna steg så sjönk bostadspriserna med 10 procent under 2023 enligt SCB:s fastighetsprisindex. Bostadsaffärerna blev färre och lånetillväxten dämpades

kraftigt. De högre räntorna gav upphov till starkare incitament att amortera, vilket bidrog positivt till det finansiella likvida sparandet.

Under 2021 ökade hushållens lån, exklusive CSN-lån, med 315 miljarder kronor. Två år senare ökade lånen endast med 18 miljarder. Att lånen inte ökade i samma omfattning som tidigare var det som främst förklarade det höga likvida sparandet 2023 och 2024.

Pressad ekonomi dämpar låneefterfrågan

Hushållens lån. Transaktioner, nytagna lån minus amorteringar. Miljarder kronor (vänster). Genomsnittlig utlåningsränta från monetära finansinstitut till hushåll. Procent (höger)

Diagramförklaring

— Låneränta (hö) ● Lån (vä)

Beskrivning av diagrammet

Diagrammet utgörs dels av staplar, dels av en linje. Staplarna visar hushållens transaktioner i lån från år 2000 till 2024 där transaktionerna är ovanligt låga de två sista åren. Linjediagrammet visar en nedgång från 6 procent till 2 procent i låneräntan år 2000 till år 2016, följt av sex år med närmast konstant ränta. År 2023 och 2024 syns en snabb ränteökning till 4,4 procent år 2024.

Kommentarer

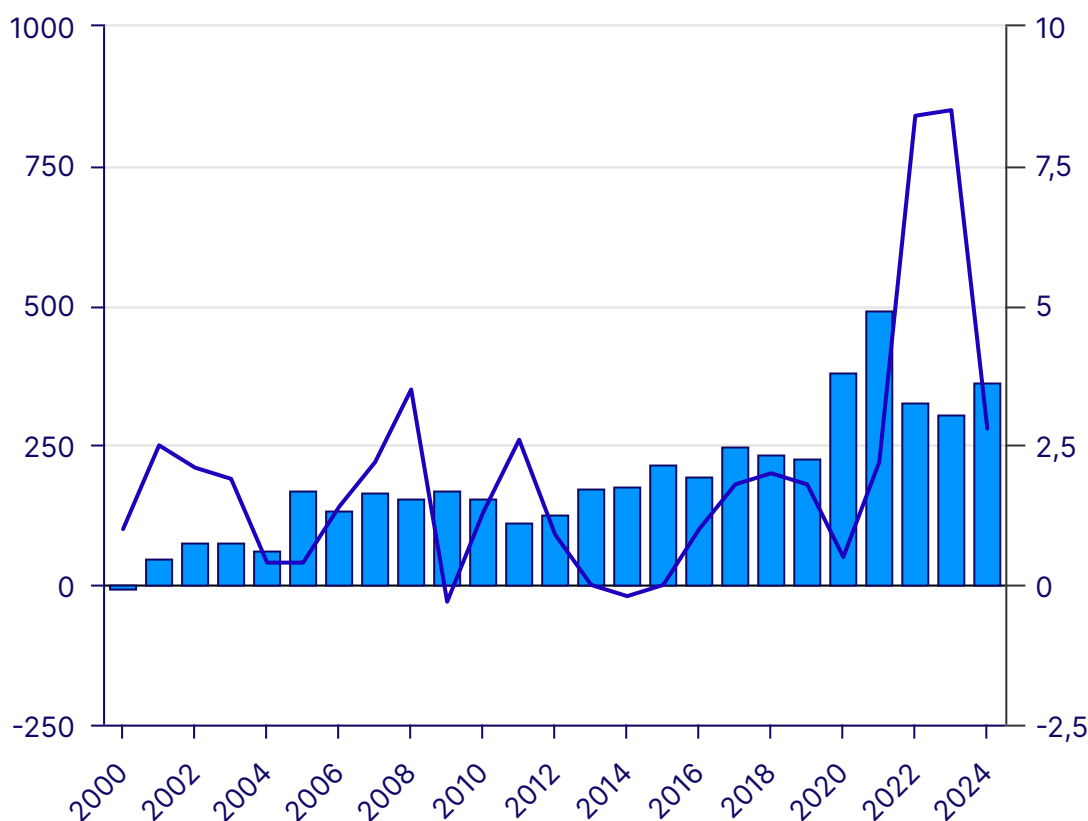
I lån ingår här endast lån i monetära finansinstitut, så som banker och bolåneinstitut. CSN-lånen är exkluderade. Detta görs för att den genomsnittliga räntan ska hänga ihop med transaktionerna i lån.

Ändrat sparande efter inflationsuppgång och börsras

Det var inte bara hushållens nettoupptagning av lån som minskade efter 2021. Att utgifterna stack i väg till följd av den stigande inflationen dämpade hushållens möjlighet att spara. Från att ha sparat 492 miljarder kronor i likvida tillgångar 2021 sjönk sparande till 306 miljarder kronor 2023.

Hög inflation pressade ned sparandet

Hushållens sparande i likvida tillgångar. Transaktioner i miljarder kronor (vänster) samt inflationstakt mätt som genomsnittlig prisförändring under året enligt KPI, procent (höger)

Diagramförklaring

— Inflation (hö) ● Sparande i likvida tillgångar (vä)

Beskrivning av diagrammet

Diagrammet utgörs dels av staplar, dels av en linje. Staplarna visar transaktioner i hushållens likvida tillgångar från år 2000 till 2024. Det finns en positiv trend fram till 2021, men sedan föll sparandet i finansiella tillgångar de efterföljande åren. Även om det syns en nedgång 2022 till

2024 så är nivån högre än före 2020. En förklaring till nedgången i sparandet de senaste åren syns i linjen. Linjen visar uppgången i inflationen år 2022 och 2023.

Källa

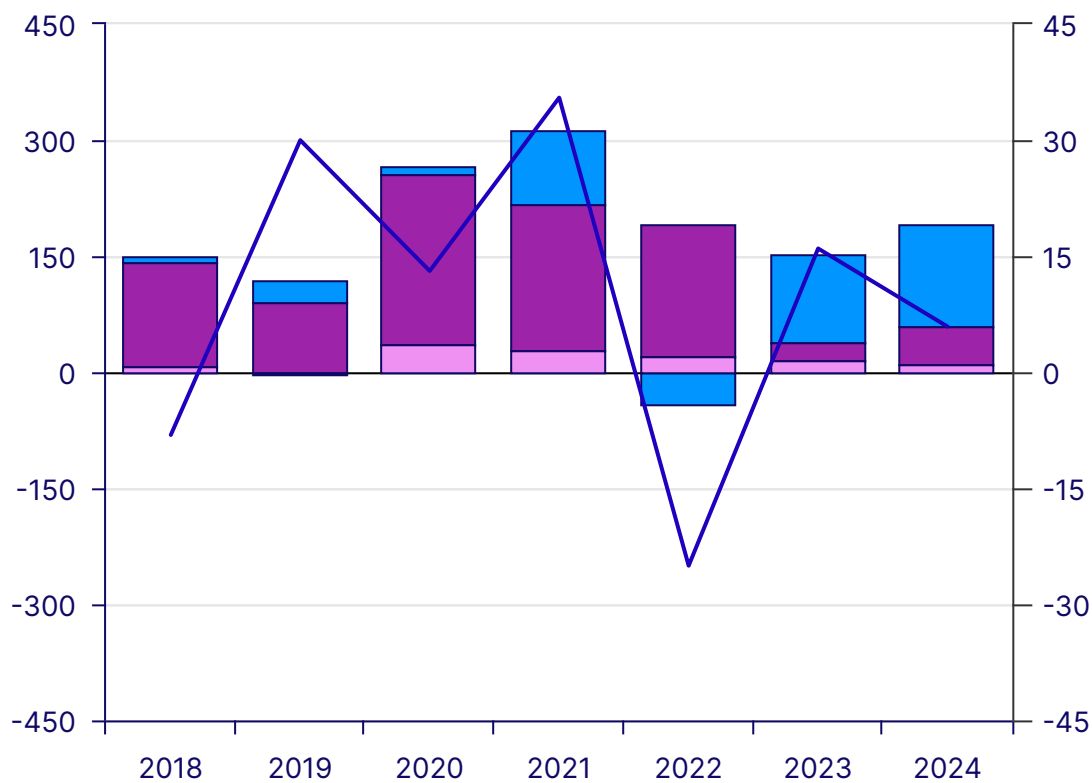
Finansräkenskaper och Konsumentprisindex (SCB)

Storleken på transaktionerna var inte det enda som förändrades under 2020-talet. Det skedde även ett skifte mellan vilken typ av tillgång som det investerades i. Mellan perioden 2020 och 2022 var hushållens nettoinsättningar på bankkonton runt 200 miljarder per år vilket är historiskt höga nivåer. De senaste tjugo åren har detta sparande i genomsnitt varit lite drygt 100 miljarder årligen. Sparandet på bankkonton sjönk dock 2023 och 2024 till under 50 miljarder per år medan sparandet i fondandelar gick i motsatt riktning.

Under 2022, där OMX Affärsvärldens generalindex föll med 25 procent, sålde hushållen fondandelar för mer än vad man köpte för. I takt med att börsen återhämtade sig nettoköpte hushållen fondandelar för närmare 250 miljarder kronor sammantaget under 2023 och 2024. Även detta var historiskt höga nivåer då genomsnittet för perioden 2000 och 2022 var 18 miljarder kronor per år. Transaktionerna i noterade aktier såg också ett rekordår, nämligen under pandemin 2020. Då nettoköpte hushållen noterade aktier för 37 miljarder. Aktiesparandet är dock på en klart lägre nivå i jämförelse med bankinlåning och fondsparande.

Hushållen skiftade sparande från bankkonton till fonder

Hushållens nettosparande i fondandelar, bankkonto och noterade aktier, miljarder kronor per år (vänster). Börsutveckling enligt OMX Affärsvärldens generalindex, årsförändring, procent (höger)

Diagramförklaring

- Börsutveckling (hö)
- Fonder (vä)
- Bankkonto (vä)
- Noterade aktier (vä)

Beskrivning av diagrammet

Diagrammet utgörs dels av staplade staplar, dels av en linje. De staplade staplarna visar transaktioner i vissa av hushållens likvida tillgångar från år 2018 till 2024. Staplarna beskriver skiftet från högt sparande på bankkonto till och med 2022 till ett högt sparande i fonder 2023 och 2024. Detta sammanfaller med börsrasen år 2022 som visas med linje. Även transaktioner i noterade aktier visas, men de är små i sammanhanget. Högst var transaktionerna i noterade aktier år 2020 då de uppgick till 37 miljarder kronor.

Källa

Finansräkenskaper (SCB) och Macrobond

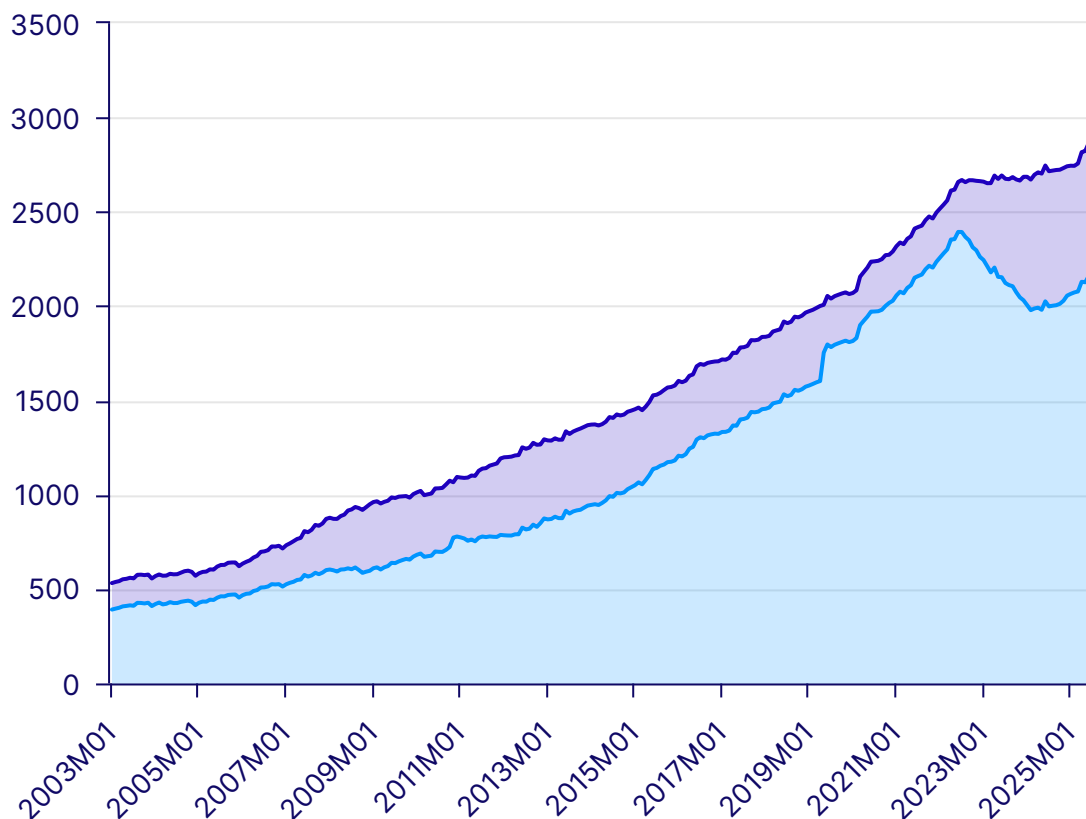
Tydligt skifte i val av sparkonto

Det har på senare år även märkts ett tydligt skifte i hushållens val av placeringar av sina likvida medel på konton. Under den långvariga lågräntemiljön fram till 2022 placerades hushållens kortsiktiga sparande främst på avistakonton, det vill säga konton med fria uttag

såsom lönekonton. Insättningar på konton med villkor, exempelvis med bindningstid eller begränsade antal uttag, blev allt ovanligare ju längre perioden med låga räntor pågick.

Den långa trenden med insättningar på bankkonto är bruten

Hushållens inlåning i monetära finansinstitut uppdelat på avistakonto och konton med villkor, miljarder kronor

Diagramförklaring

 Konto med villkor Avistakonto

Beskrivning av diagrammet

Diagrammet är ett staplat ytdiagram med månadsdata från januari 2003 till juli 2025 över hushållens inlåning på avistakonton respektive konton med villkor. Sammantaget har hushållens inlåning stigit kraftigt till år 2021. Därefter går tillväxten långsammare samtidigt som inlåning på konton med villkor tar andelar från avistakonton.

Källa

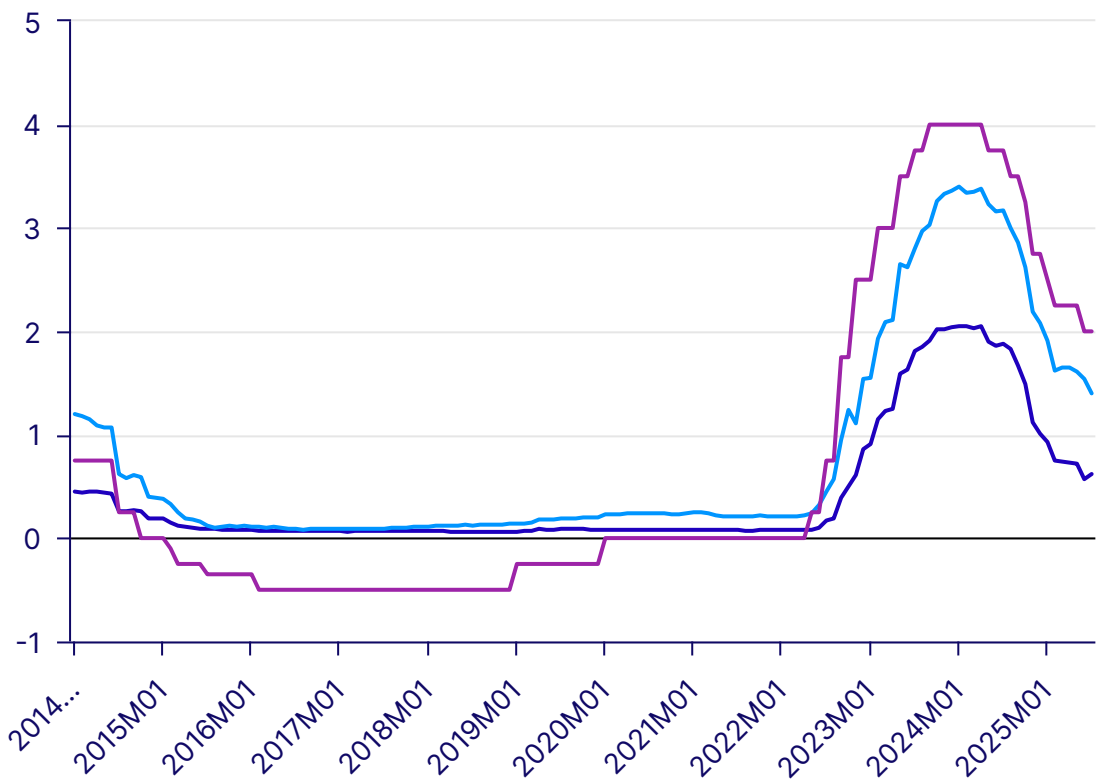
Finansmarknadsstatistik (SCB)

Konton med villkor har vanligtvis en högre avkastning, men under nollränteperioden var räntenivån på ett konto med fria uttag inte mycket lägre än ett sparkonto med villkor då den typ av konton vanligtvis inte belastas med minusränta. En viktig bakgrund till Riksbankens beslut att sänka styrräntan, till den historiskt låga nivån på -0,5 procent i

början av 2015 och som länge höll räntorna på sparkonto på låga nivåer, var den ihållande låga inflationen. Efter pandemin steg inflationen kraftigt och när Riksbanken som resultat av detta beslutade att höja styrräntan, vände utvecklingen vilket drev upp räntorna på sparkonton, särskilt de med villkor.

Tydligt högre ränta på konto med villkor än avistakonton

Hushållens inlåning i monetära finansinstitut, genomsnittlig ränta på avistakonton och konton med villkor (nya avtal), samt Riksbankens styrränta, procent

Diagramförklaring

- Avistakonto
- Konto med villkor, nya avtal
- Riksbankens styrränta

Beskrivning av diagrammet

Diagrammet är ett linjediagram som visar månadsdata över genomsnittlig ränta från januari 2014 till juli 2025 på hushållens inlåning i monetära finansinstitut samt för Riksbankens styrränta. Även om styrräntan var negativ under ett par år så hade hushållen, i genomsnitt, ingen negativ inlåningsränta. Diagrammet visar att när styrräntan höjdes under 2022, från noll till 2,5 procent höjdes även hushållens inlåningsräntor, men med viss fördröjning. Högst var räntan under vintern 2023/2024. Då låg styrräntan på 4 procent. Avistakonton hade en genomsnittlig ränta på 2 procent medan konto med villkor låg strax över 3 procent.

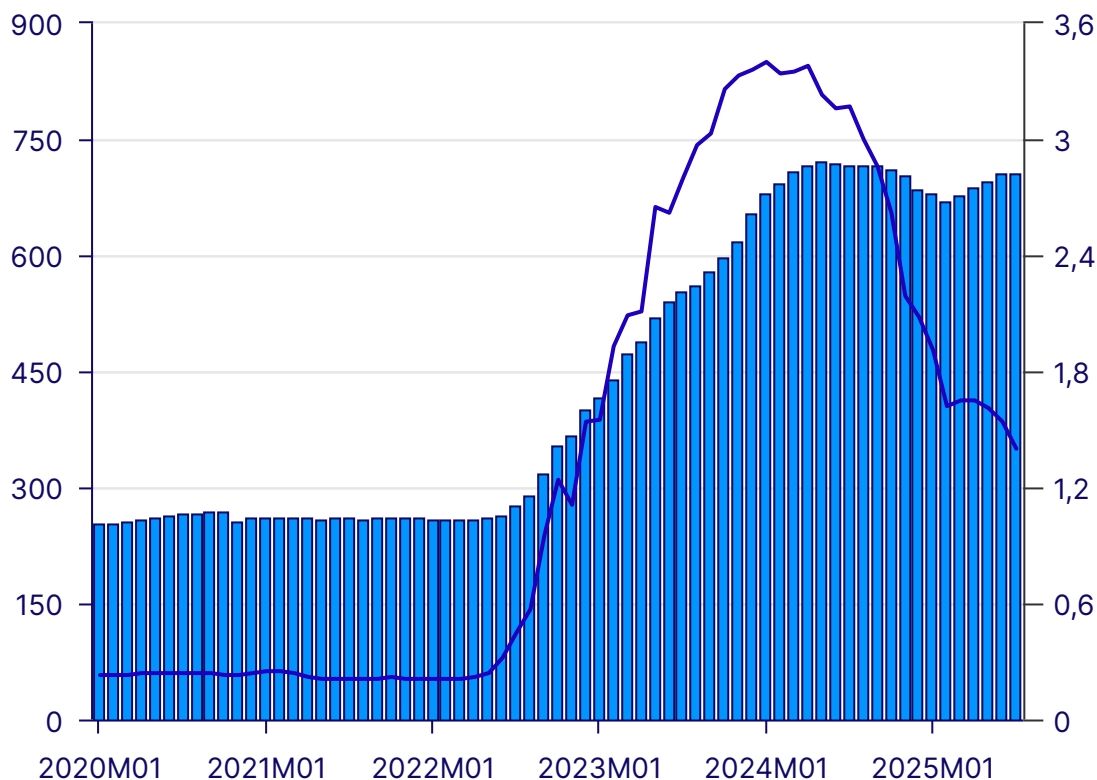
Källa

Finansmarknadsstatistik (SCB) och Riksbanken

I takt med att Riksbanken höjde styrräntan skedde ett tydligt skifte i hushållens kortsiktiga sparande. Eftersom räntan på konton med villkor steg mer än på avistakonton blev dessa konton allt mer attraktiva, trots att det innebar villkorsbegränsningar. Det ledde till ett större nettoinflöde till konton med villkor jämfört med avistakonton.

Trots räntenedgång behöll hushållen pengar på sparkonto med villkor

Hushållens inlåning på konto med villkor i montetära finansinstitut, ställningsvärden i miljarder kronor (vänster) samt genomsnittlig ränta för nya avtal under månaden (höger), procent

Diagramförklaring

- Sparränta nya avtal på konton med villkor (hö)
- Totalt sparande på konton med villkor (vä)

Beskrivning av diagrammet

Diagrammet innehåller månadsdata från januari 2020 till juli 2025 och visar med staplar hur mycket pengar hushållen sparar på bankkonto med villkor. Linjen visar genomsnittlig ränta för hushållens inlåning på konton med villkor. Sparandet ökade när räntan steg, men när räntan föll under 2024 låg sparandet kvar på cirka 700 miljarder kronor. Det var mer än dubbelt så högt som år 2020 och 2021 då sparandet på konton med villkor uppgick till under 300 miljarder kronor.

Källa

Finansmarknadsstatistik (SCB)

Sedan styrräntan kulminerade vid årsskiftet 2023/2024 har inlåningsvolymen på konton med villkor stabiliserats på en nivå som är mer än dubbelt så hög som före räntehöjningsperioden. En bidragande faktor som kan ha spelat in till den volymökning som vi ser är att konton med villkor, vars grundidé är att medel ska vara låsta under en tid för att insättaren ska garanteras en viss ränta.

Från skulduppbyggnad till fondsparande

Sammantaget ser vi att hushållens sparbeteende har förändrats tydligt under 2000-talet i takt med nya ekonomiska förutsättningar. Fram till och lite inpå pandemin präglades utvecklingen av en stark skulduppbyggnad. De senaste fem åren har sparandet varit högt. Sparande på bankkonton, som under lång tid vuxit, svängde från en kraftig uppbyggnad på konton med fria uttag mot en övergång till konton med villkor. Efter börsnedgången 2022 skiftade sparandet från bankkonton till fonder. Samtidigt ledde den stigande inflationen till högre räntor, vilket i sin tur kraftigt minskade hushållens låntagande.

Fakta om statistiken

Finansräkenskaper

Finansräkenskaperna är en del av nationalräkenskapssystemet som visar olika samhällssektorerers finansiella sparande samt dess finansiella tillgångar och skulder.

Transaktioner visar en förändring av tillgångar och skulder, exklusive värdeförändringar och volymförändringar. En transaktion uppstår då finansiella tillgångar förvärvas eller då finansiella skulder överlåts. Exempel vid köp och försäljning av överlåtbara finansiella instrument, förändringar i fordringar och skulder vid uttag och insättningar (bankinlåning) samt skillnaden i tid mellan betalning och prestation eller periodiseringar som handelskrediter och skulder.

Finansmarknadsstatistik

Statistiken visar tillgångar och skulder för monetära finansinstitut (MFI, ett samlingsnamn för bland annat banker, bostadsinstitut och finansbolag), utvecklingen av penningmängd, ut- och inlåning till hushåll och företag, MFI:s fordringar och skulder mot utlandet och ut- och inlåningsräntor.

Avistakonton avser inlåning utan överenskommen löptid, uppsägningstid eller betydande restriktioner i uttagsvillkoren. Hit räknas exempelvis lönekonton, sparkonton med fria uttag, samt saldon för kontantkort som institut har utfärdat.

Konton med villkor avser sparkonton med begränsningar i uttagsvillkoren. Till dessa tillhör exempelvis konton med begränsade antal uttag, inlåning med överenskommen löptid, och inlåning med uppsägningstid.

Kontaktpersoner

Linus Eriksson

Tel: 010-479 63 90

E-post: linus.eriksson@scb.se

Marcus Gustavsson

Tel: 010-479 61 73

E-post: marcus.gustavsson@scb.se

Malcolm Svensson Rothmaier

Tel: 010-479 41 64

E-post: malcolm.svenssonrothmaier@scb.se

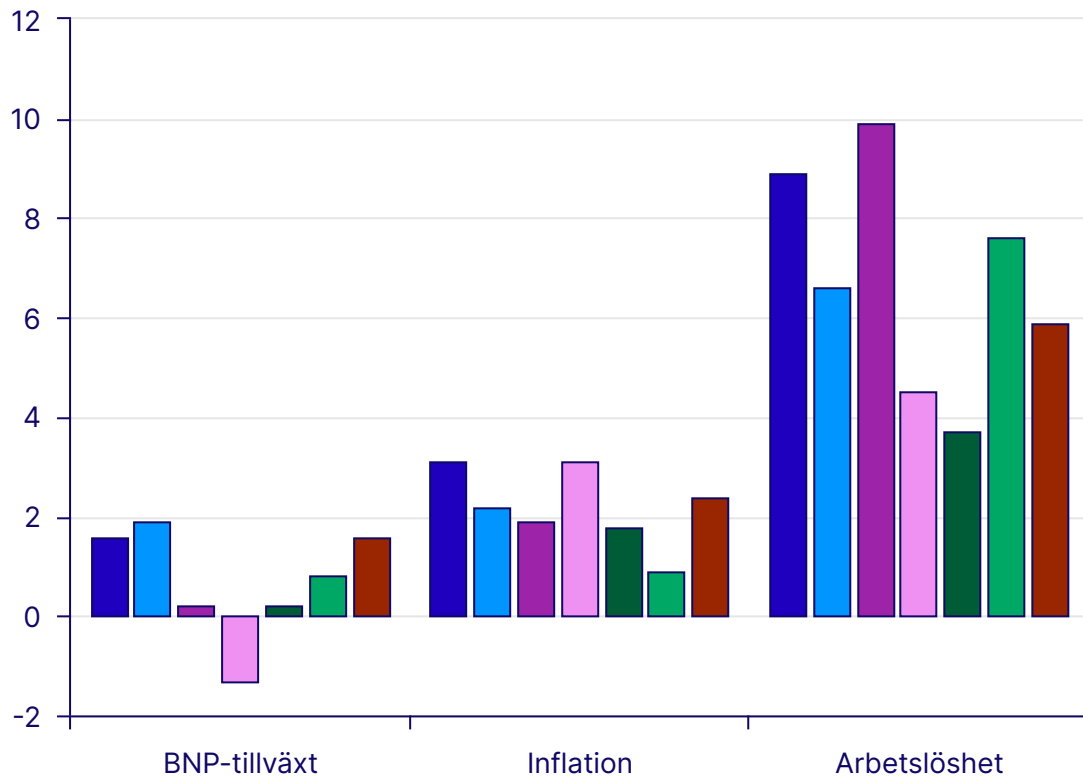
Internationell utblick

**Jämförelse mellan Sverige och andra länder –
aktuell period**

Svensk ekonomisk tillväxt i nivå med EU:s men högre inflation och arbetslöshet

BNP-tillväxt i årstakt, inflationstakt samt relativ arbetslöshet, procent

Diagramförklaring

● Sverige ● Danmark ● Finland ● Norge ● Tyskland
● Frankrike ● EU27

Beskrivning av diagrammet

Diagrammet visar staplar med årsvis BNP-tillväxt, inflationstakt samt arbetslösheten som andel av arbetskraften för de senast tillgängliga uppgifterna. Sverige jämförs med Danmark, Finland, Norge, Tyskland, Frankrike samt EU. Den svenska BNP-tillväxten var andra kvartalet på samma nivå som EU:s. Endast Danmark hade högre tillväxt av länderna i jämförelsen. Sverige och Norge hade högst inflation av länderna i juli. Finland var det enda landet som hade högre arbetslöshet än Sverige.

Kommentarer

BNP-tillväxt i procent jämfört med motsvarande kvartal föregående år, säsongrensade och kalenderkorrigerade värden. Andra kvartalet 2025.

Inflationstakt i procent jämfört med motsvarande månad föregående år. HIKP. Juli 2025.

Arbetslösa i procent av arbetskraften i åldern 15–74 år, säsongrensade värden. Juli 2025.

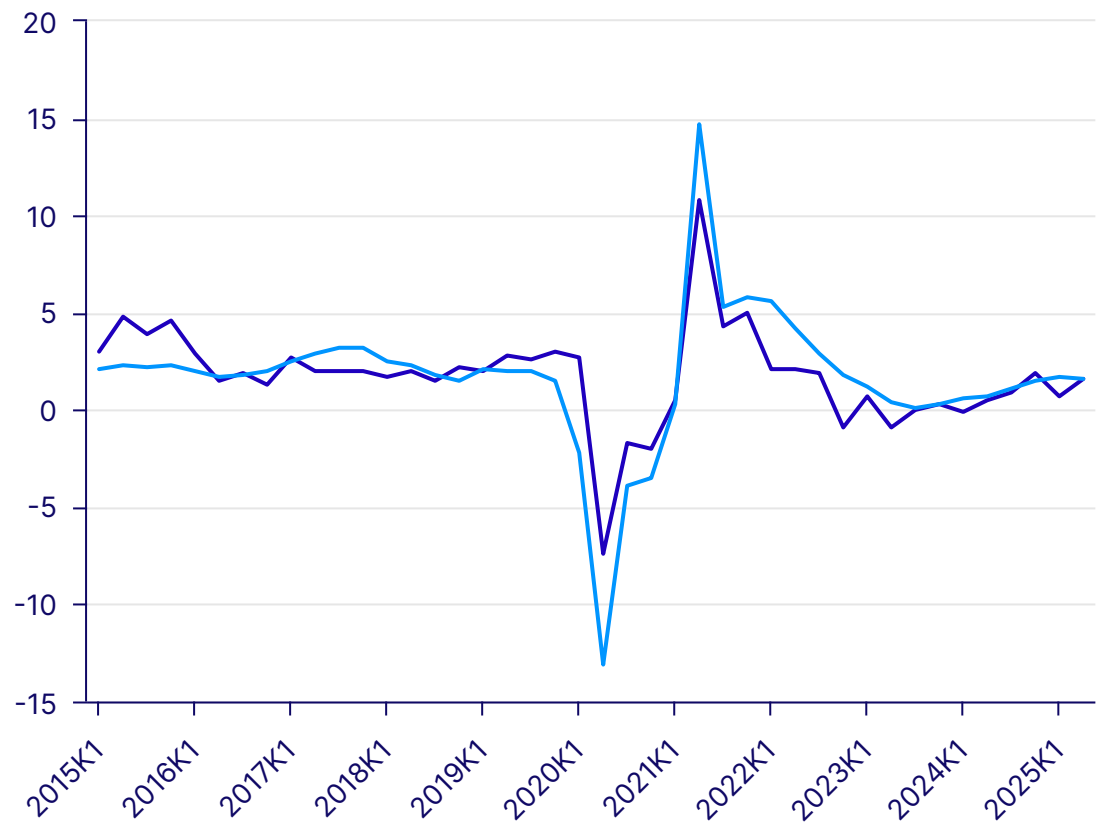
Källa

Eurostat

Jämförelse mellan Sverige och EU – över tid

Tillväxten vände upp i Sverige

BNP-tillväxt i procent jämfört med motsvarande kvartal föregående år, kalenderkorrigerat och säsongrensat

Diagramförklaring

— Sverige — EU27

Beskrivning av diagrammet

Linjediagram som visar BNP-tillväxten i årstakt för Sverige och EU27. Kvartalsdata från första kvartalet 2015 till andra kvartalet 2025. Sverige och EU har det senaste decenniet haft en liknande BNP-utveckling. Första kvartalet i år var BNP-tillväxten svagare i Sverige än i EU men andra kvartalet låg den åter på samma nivå.

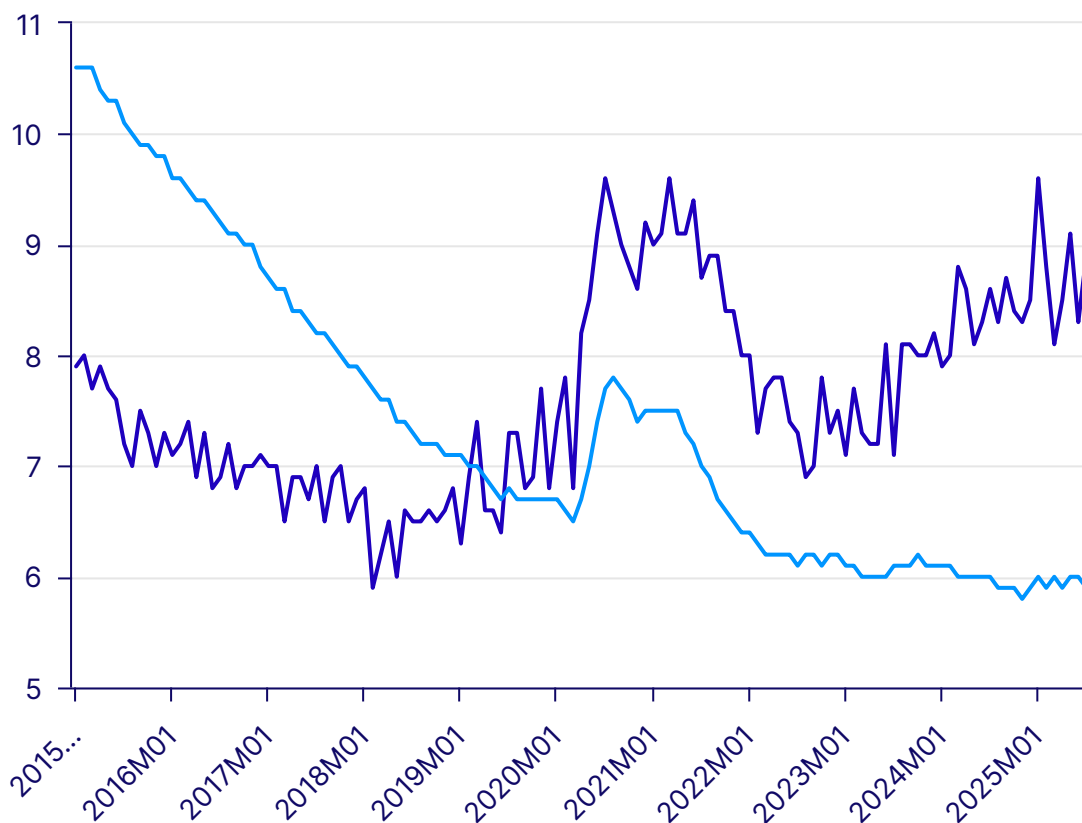
Kommentarer

Observera att siffrorna avser kalenderkorrigerade och säsongrensade tal. Det kan medföra att utvecklingstalet skiljer sig lite från årstakten i kvartalsöversikten som avser endast kalenderkorrigerade tal.

Källa

Svensk arbetslöshet klart högre än EU:s

Arbetslösa som andel av arbetskraften, procent, säsongrensade

Diagramförklaring

— Sverige — EU27

Beskrivning av diagrammet

Linjediagram som visar andelen arbetslösa i Sverige och EU27. Månadsdata från januari 2015 till juli 2025. Sveriges arbetslöshet har legat högre än EU:s sedan andra halvåret 2019. De senaste två åren har den svenska arbetslösheten ökat medan den i EU legat stabilt.

Kommentarer

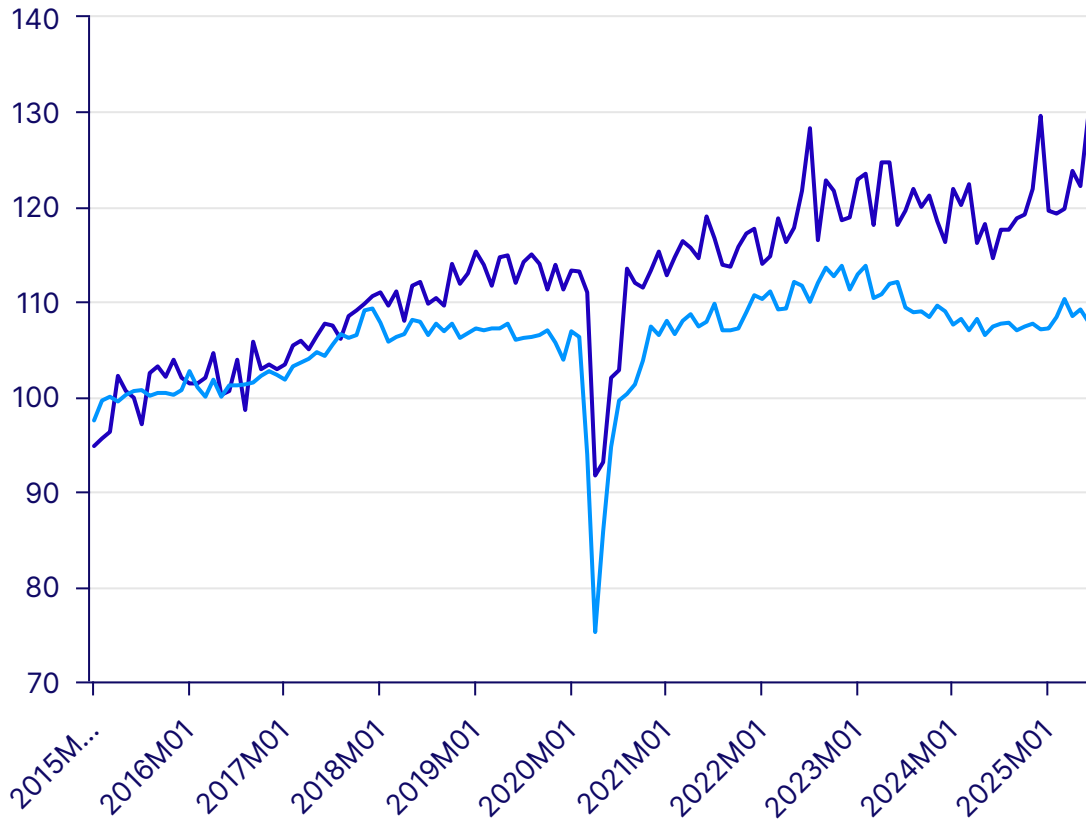
Avser personer i åldern 15–74 år. Observera att siffrorna avser säsongrensade tal, ej trendutjämnade.

Källa

Eurostat

Industriproduktionen i EU på nedgång

Produktionsvolym i tillverkningsindustrin. Index 2015=100, säsongrensat

Diagramförklaring

— Sverige — EU27

Beskrivning av diagrammet

Linjediagram som visar industriproduktionens utveckling i Sverige och EU27. Månadsdata från januari 2015 till juni 2025. Både Sveriges och EU:s industriproduktion föll kraftigt i början av pandemin men återhämtade sig relativt snabbt. Den svenska industriproduktionen har svängt mycket på senare år men har en positivare trend än EU:s som är på en lägre nivå än för tre år sedan.

Kommentarer

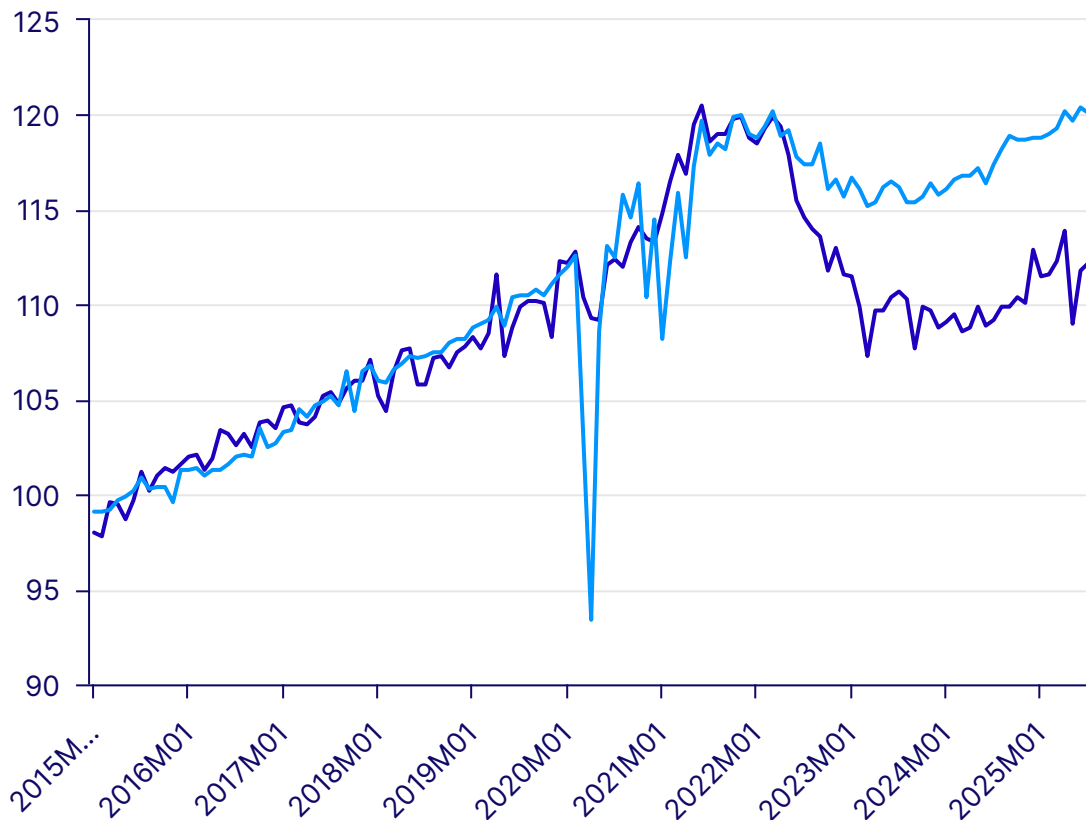
Avser tillverkningsindustri (SNI C10-33).

Källa

Eurostat

Svensk detaljhandel fortfarande på en lägre nivå än 2022

Försäljningsvolym i detaljhandeln. Index 2015=100, säsongrensat

Diagramförklaring

— Sverige — EU27

Beskrivning av diagrammet

Linjediagram som visar detaljhandelns utveckling i Sverige och EU27. Månadsdata från januari 2015 till juli 2025. Detaljhandelsförsäljningen utvecklades väldigt likartat i Sverige och EU fram till 2022, förutom en skarp nedgång i början av pandemin i EU-länderna som inte sågs i Sverige. I samband med inflationsuppgången 2022 föll försäljningsvolymerna betydligt mer i Sverige än i EU. I juli 2025 var nivån fortfarande lägre än 2022 i Sverige medan nedgången hade återhämtats i EU.

Kommentarer

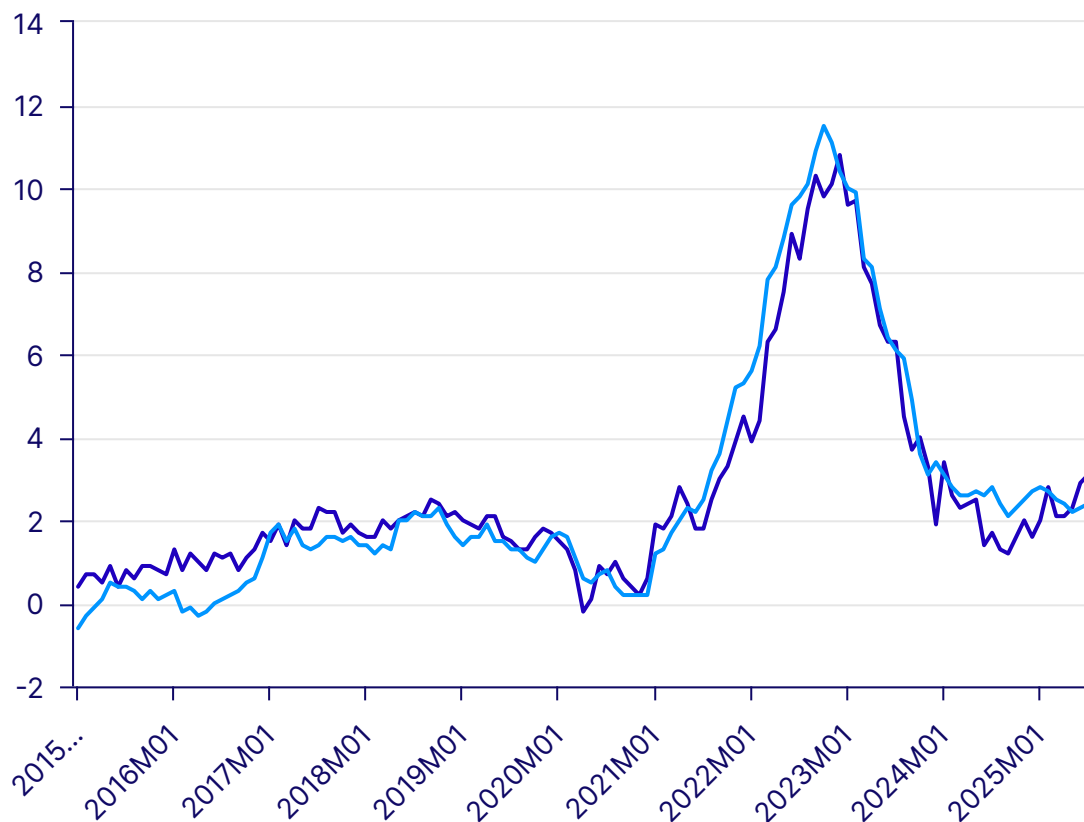
Avser detaljhandel exklusive bensinstationer (SNI G47 exkl G47.3).

Källa

Eurostat

Inflationen i Sverige något högre än i EU

Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP), årsförändring i procent

Diagramförklaring

— Sverige — EU27

Beskrivning av diagrammet

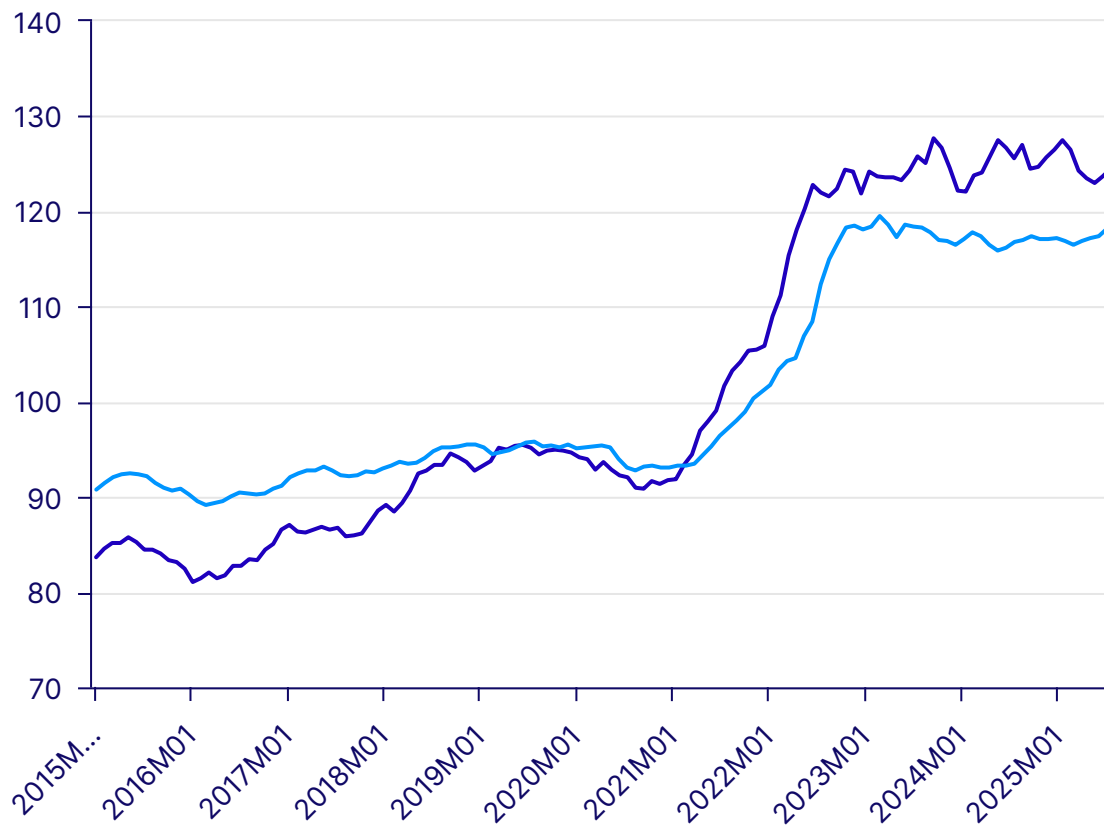
Linjediagram som visar inflationsutvecklingen, enligt HIKP, i Sverige och EU27. Månadsdata från januari 2015 till juli 2025. Liksom i Sverige steg inflationen kraftigt i EU-länderna 2022. Därefter har den fallit tillbaka. Sverige hade under 2024 och början av 2025 lägre inflation än EU men juli 2025 var tredje månaden i rad med högre inflation i Sverige än i EU.

Källa

Eurostat

Svag uppgång i de svenska producentpriserna under de senaste tre åren

Producentprisindex för industrin, index 2021=100

Diagramförklaring

— Sverige — EU27

Beskrivning av diagrammet

Linjediagram som visar producentprisernas utveckling i Sverige och EU27. Månadsdata från januari 2015 till juli 2025. Producentpriserna steg kraftigt i både Sverige och EU under 2021 och 2022. Uppgången var något högre i Sverige. De senaste tre åren har producentpriserna ökat lite i Sverige medan de sjunkit något i EU.

Källa

Eurostat

Om Sveriges ekonomi – statistiskt perspektiv

Sveriges ekonomi – statistiskt perspektiv ger en bild av läget i den svenska ekonomin. Här finns fördjupande artiklar med utgångspunkt i den ekonomiska statistiken. Vi vänder oss till dem som är intresserade av att följa den ekonomiska utvecklingen.

Från att tidigare ha varit månadspubliceringar kommer Sveriges ekonomi – statistiskt perspektiv att publiceras kvartalsvis med början i september 2025.

Konjunkturklockan publiceras precis som tidigare månadsvis, med ett uppehåll i juli. [SCB:s konjunkturklocka finns här](#). Den ger en interaktiv presentation av konjunkturläget och riktningen i den svenska ekonomin.

Vi tar gärna emot synpunkter och kan hjälpa till med att ta fram data vid behov. Kontakta oss via e-post på ekstat@scb.se.

Fler diagram med [konjunkturindikatorer finns här](#).

Redaktion:

Caroline Ahlstrand

Monica Andersson

Johannes Holmberg